

Massa ar pefuhitshans
par pasti:
par gadu 1 rub. 60 kip.
" pufgadu 85 "

Maksa bei perfschiftischen
nach Riga:
per gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehneschi 30 "

Mahj. w. teel isdchitz feli-
deenahm no p. 10 fahloht.

Mafsa
par fladinschann:
par weenats fleijas smalts
ralstu (Petit)- rindu, jeb
to weenu, to rindu rinda
eezem, mafsa 10 fan

Kedžiūjų un ekspedicijos
Rīgā.
Ernsts Blates bilsčiu- un
grahmatu - drukātāvā pē-
Beblera bāsnījās.

Alahias weefis.

Ernst Plates, Mahjas weesja ihpaschneeks un apachdatajs.

Wabjas weesis inabi' ween reif pa nedey.

No. 49.

Sextdeena 3. Dezember.

1877.

Digitized by srujanika@gmail.com

Jamalahs sīas. *Telegrafa* sīas.
Gelschēmes sīas. No Rīgas: mēhletāju rulli. No Mahitina draudēs: pēcminejums. No Bēhīm: godba īvebīti. No Rāmkas: išskaidrojums. No Sākuļas: teatara išrābīšana. No Bīfereš: išskaidrojums. No Kuldīgas: vilti nauda. No Rehvales: Turķi wangiņeeti. No Warschawas: sīru lehtums. No Kērdības: noesēsneeti.

Kara-sīas. Ahrsemesīas: No Wahzijas, Italijas, Konstantinopeles, Beelikumā. Brabantes robeža. Gobbiag atreibjanahs. Graudi un sedi.

Saunfahs finas.

No Rīgas. Tāi 17tā kritischo rulli jeb līstē eelsch
„Pyecr. IBB.“ ir usshmeti fchahdi kritishee is Baltijas,
un prehti 29 Igaunieki, 2 Igauni un 1 Vidsemneeks.
Pee Plewnas tāi 30tā un 31mā Augustā krita fchahdi Kur-
semneki: Pehteris Ausinsch (Jaunjelgawas aprinka); Pehteris
Andrejenko (Jelgawas aprinka is Leel-Sesawas); Juris Muisch-
neeks (Jaunjelgawas aprinka); Nasons Boruchs Masusleivischi
(is Jaunjelgawas); Juris Bluss (is Ilustres aprinka); Itzigs
Jakobsohns un Georgs Saitoweksi (is Jaunjelgawas); Kri-
staps Ostrowski (is Jaunjelgawas aprinka); Jahnis Alfons
(is Jaunjelgawas aprinka); Trizis Puris (is Aisputes aprin-
ka); Juris Posoing (is Grobinas aprinka); Ernests Bone (is
Aisputes aprinka); Kristaps Reidli (is Aisputes aprinka);
Martijsch Karatais (is Jelgawas aprinka); Jahnis Embriks
(is Aisputes aprinka); Jahnis Freimanis (is Aisputes aprinka);
Simans Freiliebs (is Aisputes aprinka); Pehteris Muhrneeks
(is Vanjskas aprinka); Toms Berzinisch (is Aisputes aprinka);
Ernans Repeniks (is Aisputes aprinka); Juhseps Bertmans
(is Vanjskas aprinka); Husch Kahnis (is Grobinas); Ans Ro-
sentahls (is Aisputes aprinka); Jahnis Petrovski (is Aisputes
aprinka); Janis Kuplais (is Aisputes aprinka); Jakobs Di-
nurs, flimnizā nomitis. Is Igaunu semes: Georg Climaski
un Jaan Trusmans. Is Vidsemes: seldwebels Jahnis Sariks
(is Pernovas kreises), kritis Septembera mehnēti.

No Franzijas. Isthgħanas starp tautas-weetneekem, senati u Maf-Mahonu naxx parahha u pei tam-efoxt Maf-Mahon wainiġ, kas par dauds pakkau soħt garid snekku (ul-tramontana) pādohmeem. Duschas awiex jaw fuu, ka Maf-Mahonam gan laikom bujhixxha no fawa republikas prekkj-nekkha amata ja-atkabpjabs. Iż-żejt saloħi, Franzijas ekkċiha politika atrohnha tkħaddha bujhixxha, ka newwens f'him brihom nevar nosorzi, kas turpmak qaidoms.

No Konstantinopeles. Turzijas ahrigu leetu ministerim Seweram· Pascham schinis deinas vija farunas chanabs ar

Franzijas vēstneku. Šini farunasčanā Sewers-Pascha fazijs, ka Turzija uſ Anglijas palihdsibū jau ilgaku laiku wairs nezeroht, wifa winas zeriba atbalstoties uſ pascha ſpekleem.

Telegrafia finas.

— Tai 29. Novembris tai apzīteinajumā Nr. 5, kas atrohnahs pee leelzela no Plewnas us Grīwizu un kur Osmans-Pašcha sawu kohrteli tureja, — šchinē weetā tika notureta pateizības Deewa-kalpošanā muhsu augstam Keisaram flāht buhdamam, pēc tam augstais Keisars tureja broklasti Plewnā un tad laipnigi sāchma Osmānu-Pašhu, ar vīnu runaja un is zeenašanas vīnam iobbenu atvākāt dewa.

Geschäfthes finas.

No Rīgas. Dehl Pleivnas eipremšanas zelotildeenu tāl 1mā Dezemberi tika pulksten 11 notureta pateizibas Deewa kalposchana Pehtera- un Zehkaba-bosnīzā.

Pilsfehtas aiffahwu wehletaju rulli preefsch Rīgas tāl 30. Novemberi tika drukā gatawi un ir par 20 kapeisahm gabalā dabujami. Ir prahwa grahmata ar 100 lapahm. Kā ir schihs grahmatas redsams, tad pee virmahs schķirās peeder 172 wehletaji, pee oħras schķirās 628 wehletaji un pee tressas schķirās 4412 wehletaji.

No Mārtina draudses. Veeminejums pee 46. numura atrohdama raksta: „Lutera skohla.” Schihs skohlas iħstena dibinataja, mahte un usturetaja ir ewangelijuma lut. dr. polihdsibas-lahde, kura neveen sawiem tizibas brahleem plātā Kreevu walsti palihds basnīzas un skohlas zelt, bet ari zif spehdama muhsu paſchu starpā. Baltijā, pee basnīzu un skohlu zeffhanas un usturefhanas palihdsigu rohku fneids.

R. B.

No Zehsim. Tāl 10. Novemberi sch. g. Stihkenescheem pagasta skohlotajs Kohħes ī. ūvnejja fawus 25 gadu amata fweħtkus. Pee fweħtku ūvnejhanas bij skohlotaja Kohħes ī. radi, tuwejee kaimini, Zehsu draudses skohlotajis ar fawu valihgu un trihs zitū pagastu skohlotaji atnahlu fchi. Nadeħt tee ziti minetas draudses pagastu skohlotaji nebix nahlu fchi, naw finams. — Tomehr tee paſchi atnahlu fchi skohlotaji ar kahdeem Zehsu Latweeħu beedribas dseidatajeem apakħi draudses skohlotaja Seebode ī. wadisħanas, kahdas garigas dsefmas tisħerbal fxi nodseedaja. Tad runa tika tureta, ka skohlotajis Kohħes ī. to gruhu darbu pee behru skohlofhanas 25 gadi ne-apnizis strahdajis, kas daudseem par fweħtku ir. Behz no Zehsu draudses skohlotajeem un Zehsu Latweeħu labdarisħanas beedribas bahwinajumi tika paſneegti, kuxx skohlotajis preezigs un ar pateizigu firdi fanehma, fajdams: Ka par to mihlestibas parahdi fħanu schis newarohħt deesgan partikles. Weħlak tika kahdas laiziga dsefmas dseidataas un runas turetas.

Weħleja, lai Deewa winu weħl ilgi fitpri un dñiħfchigu tāl gruhha, bet fweħha amata usturetu. Ta tħad schi deena jaukti un libgħiġi tika pawadita. Kā iksfarri deenei, ta ari schi waħars veenahja un schķirfhanas pajslubinajha. Katrix ar preezigu firdi atwadijhabs un us mahju steidsħabs.

Kureeħsu Jahnis.

No Zehsim. Kā „Wids. gub. aw.“ ūtso, tad pilsfehtu aiffahwu weħleħħana Zehsim buhs preefsch tressas schķirās tāl 17tā Dezemberi, preefsch oħras tāl 19. un preefsch virmas tāl 20. Dezemberi.

No Ramkās. Sem schahda raksta, mihlo „Mahjas weefi“ kahds sinotajis „Johstu Anselms. Ramkās Zeplu grunteeks“ pajsneedsa „Mahjas weefi“ 35. numurā ūtso par Ramkās pagasta skohlu aħriġu flati, winu eerikti, darbofħanohs un skohlotajeem. Bar to, ko „J. A.“ ūtso par skohlu buhħanu un no ta jaunki widutħha aix Ramkās, ir-wixxam pilna tain-niħba un efmu ar wiċċu weenōs prahid, tikai manim ir-brihnum, kapeħz „J. A.“ Ramkās Zeplu grunteeks tiegħi tuwu pee skohlas dsiħwodams fuq wiċċu par „jauno skohlu“ un nesina skohlu pee iħsta wahrda fault. Nu par to ari naw dauds ko schaubitees topat kā „J. A.“ kungs nesina skohlas pee iħsta wahrda fault, ta ari meħs Manzeneħchi tħadju zil-

welu ar wahrdu „Johstu Anselms“ wiċċa Ramkā nepasibhom. Taħħaku ne patiga naida deħi, bet leħna garā edroħ fħinohs minn-funġu waizaqt ar scheem wahrdeem: Kapeħz Juhs, J. A. kungs, flehpjatees kā kahds nedarbneek aix leeka wahrda, turklaħt weħl ppreihmedamees par zitū iħpaċċuma iħpaċċu? Waji Juhs turat to sapu par fliktu preefsch fawa wahrda jeb ari paſchi faunaitees no fawa iħsta wahrda?

Lai zitū Ramzeneħchi nedohma, ka es warbuu ta rakka sazeretajis, tadeħt esmu ppreihmed, us to rakku atfautees, ka Ramkā neveenā tħadha „Johstu Anselma“ naw un it iħpaċċu tħadha grunteek Zepli, kufx kā fauktox.

Zeplu Pawlis.

No Saufas. Zif leelu lidd-żejtib Uattweeħi par fawwem tagħadja Kreewu-Turku fara cewaino teem brahleem tura, to war iħpaċċi no tam eeveħroħt, ka wiżur, kif wern eej-pieħ-jems, tiek preefsch „Sarkana frusta“ kā isħiħloħte. Augħżejam meħtkam par labu bija 13tā Novemberi Saufas mesħakunga muisħas saħle teateris. Israħbihs tika: „Pee warawihk fneħ“ johlu luga tulkota no J. Semifha un „la pagħiha weżgħokħi zet“ joħru luga no B. Piawweneek. Kout gan ta skatuwe deesgan weenakħrafha bija, tad tomexx jaħala, ka kohħi isweżiġi speħleħtie tika. Pee virmas luġas speħleħja flameni „Papru Kahlis“ un Behrfin. Winni fawu loħmu tif dabigi speħleħja, ka gan us semhekk labaki newar weħletee. Teżami speħleħja ari ziti.

Pee oħras luġas ispelna flawu „Leelgalwis“ un „Behrtul.“ Par teem ziteem ari jałeezina ka deesgan isweżiġi speħleħtie tika. Vahez vahrin nemohħi loħti labi. Va starvahm bija jaunki muisħka us llawweeres, kas ċħo waħru jo kippliku darija. Kausħu bija loħti daud, ta kā ruħmes truħha.

Beidsoħt skatitaju wahedha is-saflu speħleħtajeem un speħleħtajhom fir-żnigu pateizib par winu publineem, la ari zeen. tureenā mesħakungam par ruħmes arweħleħħanu, jaur fo ta-tħċu muhsu fara cewaino teem brahleem drukku palihdsihs tika un publikai jaunki waħru waħħi. Kohħs skatitaj.

No Bifżeires. „Mahjas weefi Nr. 40 sch. g. kahds rakka atroħħaħ ar s. parafskihs. Rakstajis s. f. faka, ka 28tā Augustu Bifżeires wal-kunċi teateri un weesfigu waħru es-foħt is-riħloju. Bifżeires muisħas wal-kunċi liddi ġimx now neħħdu dalibu par teatera isħiħlofhanas neħmu, tad ari us wiċċa ta nepelmita apwaino fħona neħrif; bet til' weenigei us Bifżeires muisħas d'similelkunga faiem, jaur kura aktar waħħi un peepaliħħiżbu jaaw waħra kien teateri un weesfigu waħru ir-is-riħloju. Tad s. f. faka, ka tħi 28. Augustu gan laik bijis loħti flikti, tad tomexx ne kien neħħad damas għibejji us B... noreisħt un pats ar fawahm az-żiġi redseħt, ka tad gan B... schi teateri speħle. Tur nonahgi s. f. atroħħ, ka peedbarha speħleħsħoħt teateri un peedbarha ispuċċoħħan tam ir-pa praham, pee kam ne-foħt behrissejnu un pukk taupijsu. Teeħfa gan, pukk neħbi wiċċi taupijs, jo muhsu muisħas iħpaċċu no fawa dahrha jaħabha kieni pukk żi kien wajjadis, bet par behrissejnej jaħala: s. f., waji juhs brille neħħu tāl flikti laik, or dubleem ap-piexhekkha biżżejj. Kad juhs newarejat paſiħt kohħus; jo tee now wiċċi behrisi, kaś ir-ar la-paham. Tur gan neħħiha no behrissejnej ne smakas, bet til' alk-ħanu, obħolu un obħiġi fari u. weħl z... kahdi muhsu grava ir-atroħħam. Weħl s. f. faka: Bifżeirescheem now al-keera gars. Iumiż-zeen, s. f. now no kritika gara ne smakas. Kad jumis ta s-buħtu, tad juhs, s. f., buħtu muhsu wai-

nas peerahdijschi, un dabuhlu no mums par to pateizbu, bet kad nu jums tas now isdeweess, tad es par to ne-esmu wainigs. Un kad nespehjat ihlas wainas peerahdiht, tad bij labak spalwu pee malos lilt. Lad wehl s. k. beidsoht par weesibas wafaru faka; ka istaba bij ka bahsttin peebahsta, ka nebij ruhmes kur stahweht. Bilkereeschi ir leeli danzotaji, lai gan tai masä istabina til kahdi 4 pahri warohit danzohit, bet tee danzoja kahdi feschpad mit pahri. Zeen. s. k., ka to lai saproht, istaba bij bahsttin peebahsta. Bet faleet, kur tad te 16 pahri Bilkereeschi wareja danzohit? s. k. wehl faka, svezes dantschu sahle bij tik gudri eesprauistas, ka wisi swetjhu tauki publikai taisni us galwahm krita. Ir sche s. k. taisnibus nam. Svezes dantschu istabä nebij par widu, bet gar feenohm, lai nu gan ne us lultureem ka nu buhlu wajadfigs bijis, bet komehr deesgan apdrohchinatas pret pylefchanu. Lai ar fcho ihfu isskaidrojumu peeteek. J. Dahwid.

No Kuldigas. Ka „Latv. aw.“ fino, tad Kuldigas pilsteefai ir nabzis finams, ka schihdi ir pakaltaifitus 25 rublu gabalus us laukeem schur tur laudis islaiduchchi, waj nu us tirgeem lohpus, ir par lohli augstu zenu, vieldami un pee tam fawu wilstigo naudu isdohdam ieb ari mahjineekeem stahsidami, ka wini prohtoht katu wilstigu naudas-gabalu isschikirt un tikkilids kahds wineem fawu riktilo 25 rublu gabalu preefch apfklischchanahs eedohd, to ahtrumä pret fawu wilstigo pahmainidami. Tapehz tad pilsteesa wifahm sawahm apakfchwaldibahni usdewuße laudim peefekt, lai ir usmanigi, un kur tadhuis blehschus mana, tohs tuhdak fanemt zeeti.

No Nehwales. Ka tureenas awises fino, tad frejchdeenu pa Peterburgas dselszetu tika us Nehwali atwesti 490 Turku wangineeki. Wineem atmakholt bija leels lauschu pulks sapulzejees. Wisi schee wangineeki, pa dafai Arabeeschi, pa dalai Turki, bija pee Karfes sawangoti. Upgehrbi wineem bija sivri noplifhuschi, ihfachchi kahjas apawas.

No Peterburgas. Leelsista Vladimira augustai laulatai draudsenei Marijai tai 14. Nowemberi pedsimis dehls, kas svehta krisibä dabujis to wahrdi „Boris“ (laši: Baris).

No Warschawas. Ka daschdeen mescha-sagkeem klahjahs, to peerahda mums fchahds atgadijums: Netahlu no Warschawas Pomeekowelas zeemä dschwo diwi schihdi, Jakobs Gilksbergs ar fawu snohlu Tsigu Feinsteini. Sche abi fatafahs eet sagt weenu balti kaimina meschä. Wini meschä nobrauz, nozert weenu preedi, usleek to us rateem un brauz us mahjahm. Wini brauz pa to taifnalo zetu un pa fcho zetu braujoht wineem isnahk pahri par dselszeta fledehm pahribraukt. Pee dselszeta peebraulufcheem wineem sirgi nostahjahs us fledehm un ne-eet us preefch. Te wini dsid dselszeta brauzeenu fwiljam, wiai fit, welk, stumj un flubina, bet sirgi ka ne-eet ta ne-eet. Schihdeti fawâ issamifschananä fkeen brazeenam preti, fauldam: „peeturi, peeturi!“ bet brauzeens eet us preefch, nostumi sirgu un preedi no dselszeta dambja eelsch grahwja un tad laisch zuhldams fchuhldams prohjom. — Schihdi tagad nobohti teefahm, kur wini dabuhb to penahkamu strahpi, ka newaijaga eet zita meschä preedes sagt.

No Warschawas leek snohls, ka tur lohpu chdamais esohf lohti dahrgs un ta tad fchihs dahrdibas dehl sirgi lohti lehti palitufchi. Ir atgadijies, ka 2 jaunus darba sirgu pahdewujschi par 30 rublu.

No Kertschias (Krimä). Ka „Odesas wehstneels“ fino,

tad no kara-teesas Kertschä tika schinis deenäs diwi noseeds-neekti ar nahwes-fohdu noteefati. Noteefatee bija unterofizeeris Glebowksi un no deenasta atlaislaais unterofizeris Rats. Schee bija is zeetohlfchua issagujschi 2 mara (kapara) leelgalus un kahdus humbas-leelgalus, tohs fadaufijuschi un pahdewujschi. Upfuhdseti, wini neleedsahs to darijsjuchi un tika no kara-teesas us nahwi noteefati un prohti, Glebowksi noschaujams un Rats pakarams.

Kara finas.

Pirmdeenu atmahza fchahda telegrafa fina. Tai 28ia Nowemberi is Bogotas teek ta finohs: schodeen puszel asto-nos no rihta Osman-Pascham wisi kara-spehks usbruka muhfu grenadeeru kara-spehks am kriifa Wides upes krasta, lai waretu zauri issistees. Weena Turku daka jaw eebruka muhfu klanstu grahwjos un baterijas. Wifas wian mehginafchanas, zaur muhfu kara-rindu zauri issistees, bija weltas. Pezas stundas fhwli kahwuschees Turki tika atsistti un atdshili at-pakat. No wifahm pujschm eeslehgts duhfchigais Plewnas aissahwetajs, Osmans-Pascha, padewahs ar wifu fawu kara-spehku. Osmanam-Pascham tika kahja eewainota. Zik to wagineeku un zik tahs eeguhuos kara-mantas, pirmä brihdi now bijis eespehjams issinahk; bet wifas, kas Plewna atrodahs, ir muhfu rohkas. Muhfu pametums, falihdsingajoht ar eeguhuo panahkumu, now leels. Wifu wairak bija ja-istur Astrachanes, Sibirijas un Samogitu grenadiru regimentehm.

Plewna ir krituji! Osmans-Pascha ar wifu fawu kara-spehku padeweess! Ar fibena ahtrumu fchi preeka fina isplah-tahs pa wifu plafchu Kreewu walsti un wifur laudis preezajahs un gavile pahf fcho leelo kara-panahkumu. Un tee-fcham ir ari leels kara-panahkums. Mehnefcheem jaw muhfu kara-pulki tureja Osmanu-Paschu lihds ar fawem kara-pul-keem pee Plewnas eeslehgts. Muhfeji newareja tahtaki us preefch eet, pirms Plewnu nebjia fawas rohkas dabujuschi. Tas tagad ir notizis. Neween Plewnu esam eegutwuschi, bet ari Osmanu-Paschu lihds ar wina kara-spehku. Osmans-Pascha lihds ar fawu siipro armiju ir preefch Turzijas pagalam, wina wairs now us kara-lauka. Tagad muhfu kara-pulki greesjees pret Suleimanu-Paschu un Mehmedu Ali.

Plewnas padohfchanahs preminejuschi pafklafimees druzin us heidsameem kara-notikumeem. Muhfu kara-wadoni redse-dami, ka ar sturmefchanu Plewna gruhti eenemama, ja ne-grubeja leelus kara-pulkus upureht, nospreeda, Osmanu-Paschu pee Plewnas aplenk un wian arweenu zeetaki eeslehgts. Plewnu eeslehgdam iuhfeji lehtinam, lai welti afnis nebuhtu ja-islaish, tuwojabs Osmanu-Pascham apzeetinatam lehgerim, arweenu tuwali fawas fkanstes usmesdami un ta tad arweenu siapraki un zeetaki eeslehdja Osmanu-Pascham kara-pulkus. Osmans-Pascha bija eeslehgts, bet ar to wehl nepeetika, wajadseja ari par to gahdah, ka Osmanu-Pascham no ahr-puses nepeenahk palihgs un jauni spehki. Lai to waretu aissahwet, muhfejeem wajadseja, neween Osmanu-Paschu zeetaki eeslehgts, lai ahrä newar issprukt ieb isslaistees, bet ari ja-wus zitus kara-pulkus arween tahtaki no Plewnas us to pusi nostahdiht, kur Osmanu-Pascham waretu jauni spehki peenahkt. Tas ari notika, ka to fawâ laikä jaw tiskom snojufchi. Muhfeji arweenu tahtali dewahs, renaidneekus fakudam un aissahdam, gan team fkanstes atrenndam, gan pa-fchi fkanstes usmesdami. Te us reis no weenas pufes, kur

to wifū masat zereja un gaidija, leels Turku kara-pulks ar leelu pahriwaru usbruka muhfejeem. Sahkabs breefniiga zih-nishchanahs; firsts Swiatopol-Mirski ar wifēem spēhleem raudsija usbrukdamus eenaidneekus attureht atpakat. Bija Turku pahrlieku dauds, muhfeji turejabs ka ihsti waroni, tomehe wini tohs newareja aistureht, waijadseja gaidiht us valihga pulkeem. Bet ko Turkeem valihdsja fchis masais panahkums, ka druzia bija us preefchū titufchi, jo Osmanam-Pascham wini tatschu nespēhja valihgā nahkt, tas bija ta ka dselja stangās eeslehgts. Gan wintsch raudsija zauri issftees, bet bija japoabohdabs.

Zaur Plewnas eeguhfchanu un Osmana-Paschas armijas fawangoschanu muhfeji ta falohi ir dabujuschi fwabadas rohkas; nu wini war drohfchi us preefchū dohtees, bes ka wineem ajs muguras valiktu leels eenaidneeku spēhks. Tee leelee kara-pulki, kas mums pee Plewnas stahweja, tagad ir brihwi; wini nu us preefchū dohfees dīslati Turzijā eelfchā. Ka loftajeem finams, tad muhfeji daschas zela-weetas, kas par Balkana kalneem pahri wed, ir eeguhfchanu un tur flan-tes usmetuschi un apstiprinajusches; bet wineem nebijsa tik dauds to saldatu, lai waretu us preefchū dohtees un tahlikas weetas eeguh. Wineem waijadseja nogaidiht jaunus pulkus un līhds jauni pulki peenahža, wineem waijadseja eenemtas zela-weetas aistahweht un to wini ari isdarajuſchi. Tagad, kur Plewna eenemta, ir leelaki kara-pulki titufchi brihwi, kas pa eenemtahm zela-weetahm dohfees par Balkana kalneem pahri, kad kara-wadoni to par derigu buhs atsinuschi. Muhfu armijahm stahw preti Turku kara-spēhki, prohti Suleiman-Paschas un Mehmeda Ali-Pascha kara-spēhki. Schē kara-spēhki weens no ohtra fchitri. Pret schēem kara-spēhleem waijadsehs muhfejeem preti stahtees un tohs falaut un tas ar laiku ari notiks. Suleimans-Pascha, ka jaw minejam, bija ar leelu waru usbruzis firstam Swiatopolkam Mirskim, laitam ar tahdu nodohmu, lai waretu pee Schipkas zela-weetas tilt, muhfejeem fcho zela-weetu atnemt; kad tas buhtu panahkts, tad jaunus spēhkus no wixvuf Balkana few pee-west un tad raudsicht ar pahriroteem spēhleem Osmanu-Paschu atswabinaht. Tas nu Suleimanam naw isdeweess, jo wintsch ne pee Schipkas naw klah tizis, turklaht wehl Osman-Pascha jaw ir padeweess. Kad nu Suleimans-Pascha un Mehmeds Ali-Pascha naw neko eespehjuſchi pret muhfu kara-spēhleem ko isdariht, kur Plewna wehl nebijsa uswareta, ka tad wini tagad lai ko spēhj, kur mums tik dauds to kara-pulki pee Plewnas titufchi brihwi.

Eiropa us Plewnas padohfchanohs jeb kritchanu gaidija. Turzija wairs ilgi newarehs turetees, ja wina wehl raudsiks preti turetees, bet laikam wina fahks meern dereht, jo tagad neweens wairs newar schaubitees, kas schini karā buhs tas uswaretajs. Tahda sinā ir Plewnas uswarefchanu no leelu leela fvara. — Anglija finams ari buhs ar fawem meera preefchlikumeem pee rohkas, bet Eiropa dauds us Angliju Turzijas leetā neskaufahs, jo Anglija ta ir isturejuſehs, ka wina tagad jahw atschlēta no zitahm Eiropas leelvalstīm.

Pahr Plewnas uswarefchanu un pahr fchis uswarefchanas fvaru schini karā labdus wahrdus fazijuschi pafneegsim ihſu pahrfatu pahr kara-notikumeem no 21ma līhds 27tam Novemberim. Kreevu awise „Руко. Изв.“ raksta ta: Muhfu wakara armijas kara-pulkeem zaur isweizigahm rihlofchanahm isdewahs, Turku kara-wadona Mehmeda Alt nodohmu Eiro-

poles Balkanā iſault. Mehmeda Ali usdewums bija, Plewnai steigees valihgā un Osmanu-Paschu atswabinaht. Schē usdewumu wintsch nedabujs ne eefahlt, jo muhfeji bija Turku flan-tes pee Prawezes un Orkanjas un Etropoles pilsfehtu eeguhfchi un ta tad Mehmedam Ali bija par tam jagahda, ka wintam faweenoschanahs ar Sofijas pilsfehtu netiku is-maitata, — us Plewnu dohtees wairs nebijs ko dohmaht. Tee no muhfejeem fakanteet Schakira-Paschas preefch-pulki nedrihstje Orkanijā, neds tur tuwumā buhdamās weetas no-mestees, bet atkahpahs līhds Bratscheschaj pee Bebreschas upes klints-elelijas, kur wini stipras flan-tes usmeta un zaur to zereja muhfejus no tahtakas eefchanas pa Sofijas leelzelu attureht. Ari fchis nodohms eenaidneekem ne-isdewahs, jo kamehr generalis Ellis Wratscheschū aplenza, tamēhr generalis Dandewille, kas Etropoli bija eenehmis, Wratscheschū aplenza no ohtras puſes. Gruhti tas bija isdarams, jo par kalneem un grāwahm bija ja-eet. Kad muhfeji tai 16. Novemberi Greota kalnu bija eeguhfchi, tad Turki bija pefpeesti Wratscheschū atstaht. Deenu vēz tam generalis Dandewille wehl jo wairak tuwojahs Sofijas leelzelom, kur tas us Balkanu dohdahs; wina kara-pulki ar leeleem publineem uswilka leel-gabalus us kalna un tohs nostahdiya Greota kalnam preti; us ohtre puſi generalis Ellis dewahs eenaidneekem pakal, tilhds tee bija Wratscheschū atstahjuſchi, tad wintsch gahja par Sofijas leelzelu pahri un tai 19. Novemberi eenehma pee zela buhdamās eenaidneeku flan-tes, netahlu no Turku apze-tinata Ichgera pee Arab-Konakas. Tas 20tais Novemberis aisi gahja muhfejeem leelgabalus us kalnu usvelkoht; bet tai 21mā Novemberi Turki muhfejeem usbrula ar 12 batalo-neemi. Muhfeji ar fawem 4 bataloneem zihniyahs 4 stundas, līhds beidsoht eenaidneekus atdīna atpakat, ta ka teem ar leelu pametumu bija ja-atkahpahs. Muhfeji valika us eenemta kalna un wakaram fahlootes muhfeji bija tik stipri apzeetinajusches un jaunus pulkus klah dabujuschi, ka wa-reja eenaidneeku flan-tes pee Arab-Konakas apschaudiht.

Zaur fchis tik gudri isbaritu usbrufchanu us Prawezu un Etropoli muhfeji bija panahkuschi, ka eenaidneek bija atdīshi pa kalna zeteem atpakat un wairs ne dohmaht newareja us Plewnu dohtees. Neween Turki bija atdīshi atpakat, wineem ari bija leeli pametumi un bes tam wehl muhfeji bija eeguhfchi leelus krahjumus kara-erohtschus, patronas, seemas-drehbes un prōvianti, ko Turki no Wratscheschās un Orlanijas probjam behgdomi nebijs spēhjuſchi līhdsā panemt, jo Orlanija bija tai weeta, kur Turki sawus krahjumus noguldija, kuzus Osmanam-Pascham grībeja peerwest. Bes tam wehl muhfeji eeguwa no Turkeem weenu faleelamu dīslu tiltu, kahdu preefch karo-fchanas isleeta, kad pa upēhmu pahri ja-eet. Tik zaur to, ka muhfeji tik negaidoht un pēpefchi Turkeem bija usbrukuschi, ir isprohtams, ka Turki tik dauds karamitas muhfu rohkas atstahjuſchi; ja wineemzik ko buhtu wakas bijis, tad wini tatschu fchis mantas buhtu raudsichti famaitaht, lai taks eenaidneekem nenahktu par labu. Pa wifū to laiku (no 16ta līhds 21mā Novemberim) mums bija 2 eewainoti un 2 kritufchi wirsneeki un 500 saldati, ja eewainotohs un kritufchohs kohpā fasklāta.

Kamehr schē kautini notika, pa to laiku tika divi ziti pulki fuhlti, weens is Etropoles, ohtes is Tetewenes us Leels Slatizas zeemu. Schis atrohnahs us deenividus puſi pee pascha Balkana Topolnizas upes elelijā. Schē nu pirmais

pulks eenehma diwi zeenus wakara puſe no Slatizas, ta ka teem tur buhdameem Turkeem waijadseja atkahptees us apzeatinato lehgeri pee Slatizas, kur tahdi 5 eenaidneeku tabori (balatoni) atrohnotees.

Zaur muhſeju un Rumeneefchu kara-pulku eefchanu us preefchu ir Bulgarijas wakara seemelu dala gandrihs parifam no Turkli kara-pulkeem tukſha, ta ka muhſu kara-pulki jaw ſawus preefch-pulkus aifahijufchi libds. Ogostas upei un ſtahw neween ar Rumeneefcheem Lom-Balanku un ar muhſeju pulkeem pee Brazas ſawenoſchanā, bet ar ſawahm rihlofchanahm fneefsahs libds Berlowezei un Belgradſchikai. Schihs abas weetas ir no leela ſvara: Berloweze atrohnahs seemelu puſe pee Balkana us zela no Sofjas us Lom-Balanku, va kuru zelu Mehmeds Ali muhſejeem aif muguras waretu rihtoſees; Belgradſchika pee zeta no Pirotas us Widinu, kuxſch zetsch tilai weenas deenahs gahjumu ir no Serbijas rohbeschahm.

Ka laſitajeem ſinams, tad us Aſjas kara-lauku muhſeji tagad Erſerumu tura aplenklu. Preelfch kahdahm deenahm atnahza telegraſa-ſinas, ka muhſeji ſelegabaluſ no Karſes us Erſerumu atwedufchi, tohs us ſawahm flanſtehm no ſtahdijufchi un tad fahluſchi Erſerumu ſipri afchauđih. Klahtakas ſinas pahr afchauđiſchanas panahkumu wehl truhſt. Kahdas ihſas ſinas no Erſerumas paſneids „Goloſs,” ta rukſtidam: Erſeruma efoht deſgatt ar povianti apgaħdata, bet uhdens winai truhſtoht (un bes uhdena neweens newar iſtič). Muhſu kara-pulki pee Erſerumas tahs uhdena truhbas un eeriktes, tas Erſerumai uhdemi peweđ, ir famaitajufchi, ta ka Erſerumeekeem ar to uhdeni ja-iſteel, kas pilſehtas akas atrohnahs. Aplehgerſchanas darbi efoht us kahdahm deenahm tiluſchi aiflaweti zaur ſliktu laiku.

Ahrſemes ſinas.

No Wahzijas. Wahzijas eelschigā politikā ſchelſchanahs raduſchahs, ihuſchi ultramontani un wizu-laiku peckriteji ſee-kaſhs ſawā ſtarvā ſawenojuſchees, lai ſipraki waretu pret waldbihs brihovrahtigeem likumeem ſtrahdaht, jeb ar ziteem wahrdeem ſaloht, wini ſazehluſchees pret ministereem, ihuſchi pret Bismarck. Bismarck, kas atpuhſchanahs deht ſawā Warzinahs muichā uſtrahs un tadehi pee walſts dorifchanahmas lo ſtrahda, — Bismarck eſoht eefneids Wahzijas ſeſaram luhgſchanas rakſtu, lai wina no walſts lanžlera amata atlaiſchoht. Schi ſina drihs pa wiſu Ciropu iſpaudahs. Politikas wihi ſawu galwu lausa, kapebz Bismarck grivoht atkahptees. To nu gan wiſpahri ſina, ka Bismarck ſawas wahjas weſeliba deht gan no amata ne-atahpfahs, lai weſeliba winam deesgan wahja, bet ka winam tur buhs kahds politikas eemeſlis. Kad nu politikā tas eemeſlis preelfch Bismarck atahpfchanahs mellejams, tad wiſu pirms japoiza, waj ſchiſ eemeſlis ahrigā jeb eelschigā politikā jamekle. Ahrigā politikā gan tee laukeli nebuhs atrohdami, kas Bismarck us atahpfchanahs buhtu paſkubinajufchi. Bismarck politikas iſtureſchanahs Turzijas leetā ir tiklab Wahzijas Keisaram lai ari wiſeem Wahzijas prahrtigeem paivalſteekeem pa prahtam un ziti politikas amati ir nodohi tahnem walſts wiheem, kas ar Bismarck ſtrahda weenis prahcis, kapebz ahrigā politikā tas eemeſlis naw dohmajams, kapebz Bismarck grib atkahptees. Ja nu ahriga politika atahpfchanai naw par ee-emeſlu, tad buhs jaſaſlatahs us Wahzijas eelschigā politiku. Iſhuma deht wiſas eelschigas politikas nodatas un darifcha-

nas ſchē ne-apſpreedifim, bet wiſpahrigi runajohi jaſaka, ta ultramontani, wezu laiku aifſtahwetaji un wiſi ziti brihovrah-tibas pretineeki ir tee, kas Bismarck preti ſtrahda, winam zil ſpehdami ſpihte un wina gaifmas darbus zil waredamī kawē un jauz. Neween wina darbus un zenteenus ſchē kawē, bet ari winu paſchu aifkar un kaitina. Scheem wahrdeem par peerahdiſchanu mums tilai jaſeem Arnijs un wina draugi, kas Bismarck darbus un gohdu ar dubleem raudſija apmehtaht. Wiſi tumfas draugi un rahnuli ir Bismarck nah-wigi pretineeki. Schee nu par waru gribetu, lai Bismarcks no amata atkahptohs. Kad wiſch reiſ no amata buhtu atkahpees, tad wini raudſitu winu (Bismarck) waijat, waj pat if walſts padſicht (tas ſinams wineem nekad ne-idoſtohſ), bet gribiht wini jaw gan to grib. Schahdu nodohmu un gribiſchanu ſahds ultramontanu wadonis iſteižis). Neween tas notiļtu zaur Bismarck atahpfchanohs, bet tad ari waretu atgaditees, ka tahdi wihi nahtu walſts amatoſ, kas brihovrahtigeem likumeem ir pretineeki. Turpmakas ſinas peerahdihs, waj gaifmas pretineeleem iſdohees Bismarck pef-peſt us atkahpfchanohs.

No Berlines. Tai 25. Novemberi Berline ſkunfts-jahntneeki iſrihkoja iſrahdiſchanu Kreewu eewainoteem par labu. Us ſchō iſrahdiſchanu bija nonahkuſchi Kreewijas, Austrijas un Anglijas wehſteeki ar ſawem peederigeem un Berlines augſtmani. Keisars un printschi ari buhtu aifgahjuſchi, ja nebuhtu aiflaweti ſlikuſchi zaur lahda augsta weesa atnahfchanu. Gaidamais weeſis bija Badenes leelherzogs. Ziclus (ſkunftsjahntneeki name) bija no ſtatitajeem pilns. Mužihs ſpebleja Kreewu walſts- un tautas-dſeefmas.

Keiſ no Berlines ſinodami ari peemineſim, ka pee pilſehtu aifſtahwū wehleſchanas fozialdemokrati ſipri rihkojahs un ari lahdus no ſaſejeem par kandidateem eedabujufchi. To paſchu ari ſino no zitahm pilſehtahm, par peemehru no Dresdenes, Eſlingas un Dortmundes. Gelsch Eſlingas fozialde-mokrateem iſdeweess, weenu no ſaſejeem eezelt par pilſehtas birgermeiſtaru (pilſehtas wezalo). No zitahm pilſehtahm wehl nejna, ka tur wineem buhs weizees.

No Romas. Ka no tureenab teek „Kernes awisei“ ſinohſt, tad pahwets nodewis kardinalam Kamerengo rakſtu, kuru lai wiſch nodohdoht pēbz wina (prohti tagadeja pahwesta) nah-wes journam pahweslam, lai tas ſinatu, ka buhtu ja-iſtrahs.

No Italijas. Jaw preelfch lahda laika ahrſemes awiſe ſinosa, ka Italija gaidama ministeru pahgrohſtchana tiklab ka jaw notiļu. Rehniaſch Wiltoes Emanuels iſbewa ba-ronam Mikasoli, lai wiſch fastahdoht jaunu ministeriju un ſchis ſchini leetā notureja ſapulzi, kuxā tika bahrfreests, lahdi buhtu par ministereem eezelmi. Barons Mikasoli peeder pee tahs politikas partijas, kas grib uſtureht draudſbu ſtarp Italiju un Wahziju. Tahda buhſchanā gan prohtams, ka Mikasoli par tam buhs ruhpejees, lai tahdi ſliku par ministereem eezelti. Schi ſinu paſneeguſcheem mums ſchē jaſeem, kapebz Italijai der ar Wahziju tureeſ us weenu rohku, prohti ta-pebz, ka tiklab Italijai ka Wahzijai ir jažiņahs pret ultramontaneem, pret pahwesleeku pahdrohſchahm uſmahlſchanahm. Italija ſtahw ar Wahziju, ihuſchi ar Pruhſiju ilgā draudſba, jo toreiſ, kad Pruhſija uſaehma karu pret Franziu, — jaw toreiſ Pruhſija ar Italiju ſtahweja draudſigā ſawenoſchanā. Kamēr Italija ar Wahziju turahs draudſigi lohpā, tamehr Ciropas meers ſtahw drohſchaki, jo Franzijs un Anglija ſchim

brihscham ir tahs weenigahs walstis, las warbuht Eiropas
meeru traazuetu, ja to eepehlu, bel weenas vařhas to neſpehi.

No Greekijas. Jaw daschū reis tilam sirojuschi, ka Greekija sawus lara-pulkus isrihlojohit us karu; tagad nahk finas, ka Greekija nodohmajuse Turzijai karu pеesazhit. Bes sawi ihsta (aktiwa) lara-þpehka Greekija wehl fastahbijuse reserwes pulkus no kahdeem 50.000 lara-wihrem. Tagad, kur Plewna krituse, Greekijai wairs nebuhs dauds ko apdohmatees.

No Konstantinopelē. Konstantinopelē ir radusfēhs partija, tee tā nosauktee „Muradīs,” kas tagadeju sultanu Abdulu Hamidu grib no trohna nozelt un wina weetā eezelt bijuscho sultanu Muradu. Ka laftajeem wehl buhs atminams, tad Murads tika no trohna nozelts, tapēhz ka winsch bija garigi un meesigi palizis wahjsch, un wina weetā tika eezelts wina brahlis Abduls Hamids, tagadejs sultans. Pa to starpu nu Murads ir palizis wefsals. Murada peekriteji, fcho buhſchanu ewehrodami, tagad tā faka: „Murads ir tas ihstaīs Turzijas sultans, bet kād winsch valka wahjsch, tad pa ahrsteišanas laiku wina brahlis Abduls Hamids kā wina weetneeks waldischanu usnehma, tapēhz Abduls Hamids now ihsta sultans, bet tikai ihsta sultana weetneeks. (Read Murads nomirku, tad tikai Abduls Hamids tiku par ihstu sultanu). Kad nu Murads tagad ir pilnigi wefsals, tā kā winsch atkal war waldischanu usnemt, tad kā prohtams Abdulam Hamidam no waldischanas trohna ja-aklahpjahs un ja winsch to ar labu prahru nedara, tad winsch ar waru us tam jaapeevesch.” Tā faka Murodīsi pagehredami, ka Abdulam Hamidam ja-aklahpjahs. Murads esohit tas ihstaīs sultans, no Allah (Turku Deeva) eezelis, un winom veenahlahs waldisht, un nevis wina brahlim Abdulam Hamidam, par to Allah ir du-smigs. Ka Allah esohit du-smigs, to peerahdoht ta buhſchanu, ka Turkeem fchini lāra til flitti klahjotees, ka wina wiſuteekloht ūlauti u. t. pr. To kārs waroht fajehgt, ka Deewis (Allah) ūwū ūpebzīgo rohku Turkeem atrahwis un tamehr Abduls Hamids us Turzijas trohna waldischoht, tamehr us Allah valihdschamu newaroht zereht.

— Kā tai 24. Novembris no Konstantinopeles teik sinohis, tad Turzijas valdiba efoht nodohmajuſe paſludinaht tā no-fauktu „ſwehto karu” kā to beidsamo lihdselli, pee kura wehl Turzijas valdiba eespehj kertees. Wina nodohmajuſe iſlaisti ūsaizinajumu pee wifeem muhamedaneem Aſijs un Afričā. Schahdu ūsaizinajumu iſlaisti atſina par waijadſigu ka ſapulze, kura bija ſapulzejuſchees wiſi ministeri un leelakee Turzijas walſis lungi un kur ſultans pats kā preekſchfehdetojs nehma dalibū. Kad nu zaure jauno rekrubſchu nemſchanu mas tohs rekrubſhus dabuja, tad noſpreeda, ka Turzijas militiſhus, kahduis 150,000 wihrus, waijadſetu apbrunoht preekſch Konſtantinopeles apfargatſhanas, pee ſcheem militiſcheem grib prebee-droht kristigohs (Turzijas pawalstuekus), Greekus un Arme-neefchus. — Schi ſina rahda, ka Turzijas valdiba grib ja-wus beidsamohs ſpehkus fanemt, lai waretu uſ kara-lauka ilgaki pretotees; turpreti lahdas deenas wehlaki Anglu awise „Teims” paſneeds ſiu, kas pawiſam zitadas dohmas iſfata. „Teims” ſino tā: Turzijas valdiba atſihdama, ka ſchinī karā neſpehſchoht preeti attureeſes, bet buhſchoht ja padohdahs, — to atſihdama wina nodohmajuſe meeru dereht un prohti tad, kad Erieruna buhſchoht no Kreewiem eenemta. Kad Eri-eruma buhſchoht eenemta, tad Turzijas valdiba weena patē ſbes zitu wassiju, ihožchi Anglijas eemaiſſchanahs) ar Kre-

wiju nolihgschoht meeru. Kabali wina atlaujohi Kreewijai swabadi braufchanu zaur Bosporas juhrs schaurumu nela to peedishwoht, ta Kreewi dohdahs us Konstantinopeli. Schihs dohmas desgan skaidri peerahda, ta Turzijai biles trih, ta Kreewija wina powisam nenospaida.

Muhfn wezeem tehweem un mahtehm.

Kad Deews hij pasault radijs, tad wiensch ari zilwelu radijs, lat tas buhtu par waldneeku par wijsen radijumeem. Deewa, reosedams zilwelu weenu esam, fazija: Naw labi zilwelu weenu esam, es darifschu tam palihgu. Un wiensch taifija scho palihgu no Ahdama ribas un pehz pascha Deewa spreeduma wini bij weena meesa. Wini hij bes grebkleem, nemiristigi un dsihwoja meerā un mihestibā. Bet tahdi fee ilgi nepastahweja, welns winus fahrdinaja, wini argrebkojahs un palita mirstami; wini newareja warts Deewa meeru bandit un mihestibā dsihwoht; Jaw tuhlin starp winu behrneem eenails bij redsams. Rains nolahwa farwu brahli Ahbeli; bet Kainam wehl bij weena dsifstele firdi, kas winam atlakha wina taunu darbu, wiensch fazija: Mana noseedsiba ir leelsaka, ne lā ta waretu preebohta tapt. Tas bij winam un wehl tagad ir fatram zilwefam atlukums no pirma zilwela bagatahm dahwanahm un ja schi firdasvina nebuhtu niums atlukust, tad mehs ori nelo newaretu fajust, ne par lo preezatees, nedz behdatees, nedz us ko derigu zenstrees, nedz no la nederiga atfahptees, nedz sinatu kas ir grehls un grehku noscheloschana, kas ir mihestibā un muhsu ihsta dsihwiiba nahwē.

Schohs jehdseenus dara muhsu sinama frds, ieb tas atlumis no
pirma zilwela bagatahm dahwanahm. Tillihds mehs pafaule
esam nahtuschi, dahnana ir eelsch mums, Iai gan mehs to wehl
newaram fajust; bet tillihds mehs uahlam pee jufschanas un fa-
jehgschanas, tad mehs waram manikt witsas pfehlu un wadi-
schana; tad wairs schi dahnana nestahw weenoda mehra. Jo
waikat mehs stahwam sem fahrtigas audsinaschanas, jo waikat
wing mums debeschligu un pafauligu faturu preelsh ajim stahoa
bet ja mehs paleeklam bes kreetneem audsinatajeem, tad mehs
vis newaram nahst pee ihfas wispaehrighas fajuschanas. tad ar-
ween to waikat fajuhtam, tas muhsu meesai labs un patihlams
un mas var to behdajam, lo ari muhsu sinama frds fala:
Tawa noseefiba ir leelaka, nela ta waretu peedohtha tapt. Tahds
zilwels, tas wahja audsinaschanā stahw, sura gars netohp ap-
lohpis, sura sinama frds neteek westa ne vee lahdas wehlescha-
nas, nedis atkahgschanas, tahdam paleek satris grehls mihsch, ta
witsch belgas nemas wairs nefaihds, ta tas ir grehls, lo witsch
dara, — tad ir witsa sinama frds jaw mirust.

Schē lahdu wahrdū runatēm par mihlestibas juhtahm, luraš muhsu laitsōs wehl dauds tehwi un mahtes par it nelo netur. Daschs gan wiras wehl par mohdi un andest tur, apreshingadams, fa zaur to lahda yekna eenah. Kad nu mihlestiba ir weens garigs spehls, ko zilwels zilmelam wis newar eedoht, bet ko pats Deewz zilwela fredi ir sehjis, tad gan muhsu wezakeem ar to newajjadsetu strahdach fa ar lahdu zilwela preefchitumu. Dasch-reis starp jauneeem laudim atrohdahs mihlestajt, las weens wai ohtris te nabags, jeb no semolas kahrtas; wint vafchi few par to nelahdas waines ne-atsihst, wint mihlejabs schihstii beswainigt; dabuhn to wezaki finah, nu tas ir fa uguns bisses, nu tee fahle sawu behrnu mihlestibu ahrdiht. Tas wils naht zaur to, kad muhsu wezee tehwi un mahtes mas ir attihstitt, sat gan wi-neeem finama fros fruhfts pukst, wint newar fajehgt, las ir laime un nelaine muhsu dshywé; wint tifai to par laimi tur, las wintu behrneem ir nelaine, wineem ir laime un gohds, kad ir bagats meitas-wihrs, bet wint nemas nesareds, fa ta ir ta lee-lata nelaine vafaules dshywé, saweem behrneem muhscha draugu peenent, lo nefad newar mihlest. Daudsreis ir dshidehcts, kad wezaki fasa; Gan tad mihlest, kad buhs pee fahneem. Mi-hlee wezakt, ihpaschi tee, kam fchihls dohmas un fas jaw schä efat runajuschi, uenomfeet par launu, kad atbildu: Tu tifai no mih-teeem lohpineem sala, bet ne no zilweseem, kom prahligs gars un dwehftele.

Beenijami tehvõi üm mahtes, ihpaschi läbbi, siis kavas peamineju,

juhs kas wehl esat ta audse, kuru garz gan masak attihstihts, lä scha laiku audsat, kuri dauds no jums wairak neka nesina, lä til sa-eeshonas fumbards sehdeht, leekuligi raudadami sa-juhheet to sawas wejäks alminnainäks firdis, kas ir mihlestiba starp juhsu behrneem wina zerbä? Waj ta now ta pate, tikai weenai dsiirkstelitei lihdsiga pret degdamu leesmu, kura atkvihdeja us Golgatas kaluu? waj newar juhsu behrni favu dshibinu tilai weens preefsch ohtra nodobt, loi paliktu neschikrami? Ut, tas teen ir dauds weeglak, neka lad juhs wina mihlestibas faites faraustat, atplehdamu wina firdis weenu no ohtras! — Juhs gribat tohs daricht laimigus, peseedamai pee tahdeem, turus lee nelad newar mihleht. To wisa dara juhsu ne-attihstihts gars, jo pateest tas ir redsehts, ka daschi wezaki zilweku ne-ussata pehz gara un meefas spehleem, bet tikai pehz resna naudas mala un tulas dshibes, sout ari wika gara un meefas spehli lihdsiga kahdas zuhtas spehleem, kas zita neka wairak nesin, ka wehdera pildiht. Ko palihds nu jums juhsu leekuliga raudaschana par juhsu grehleem, ka juhs nemas neinat, kas ir grehks? Un fhis grehks, to pats launois juhs apstuubo, zladams Juhsa naudas matu preefsch juhsu azim un winam ari laimejabs juhs par Juhsa feem padariht, ka juhs favus behrnuus pahrdohtet, dasch-reis wehl ne par 30 fudraba gabaleem.

K. Ds-s.

Garahs schlepes.

Tahs garahs schlepes, ar turahm ihstt yehdigös laikos pil-seftneezes mehds lepootees un eelas tkritajeem wina barbus valihs padariht, (sinas, ka ari us lauseem tahdas now ar brilli jamelle), teek skaitas pee jaunakahs mohdes drehbehm, kas pa-wisam aplam ir. Par tahdahn jaw Heiserbachs (1220) stahsta, ka tahs esoh Mainzes pilseftneezes nehsajuscas un la wiss garidnuelu publini, schlepes issaizmaht, esoh weliigi bjuhchi. Toreis schahdas schlepes itta fauktas par „pahwu-altehm“ un tahds par winahm runadams tahs nosauz par „welta danzochanas weetahm;“ tahfas tas stahsta: „kad nu fchihs astes jaw feemescheem tik wareni waijadigas buhu, lä teek fahrotas, tad jaw nu gan ari dava buhtu singus schahs or tahdahn apdah-winah.“ Ari Wihne op to paschu laiku eredadhs ta mohde „pahwu-astes“ nehsah, un pehz tam, lä dseefmineels Neidhards Fuchs stahsta, latea Austriaas semneze esoh mahzejus favu asti us weenu un ohtru puhi mehtaht.

To it ihpaschi tahn kundehm atgabdinaju, kuras favas „pahwu-astes“ oisstahmedamas arweenu mehds teikt; to jaunaka mohde pagehr, un paščas apleezina, ka latru gadu mohdeit wat-jagoht mainitees un labotees; bet „pahwu-astes“ jaw wairak lä 600 gadus dshibes gluschi bes behdas un nemainahs ween! — Leescham tahdas pahrdrohchneezes buhtu laiks pa-wisam aisdstht!

C. K-s-k-s.

P i e w u a.

Urah! sveiki lara-wihri,
Urah! sveika Kreewija!
Urah! sveiki tautu dehli
Tahkä semē, Turzijā.
Plewnas muhei sagruwuschi,
Almins llintis dragatas;
Turku schlehpī noluhufchi,
Stipras flančes atmementas.
Preegajees nu Kreewu tauta
Skau „urah“ fauloma,
Plewna Turkeem ir atrauta
Kas bij wina zerbä.
Tubstisch lareiwi tur drohchi
Sohbin' augstī wijnī,
Plewnas llintis, gravās drohchi,
Preela dseefmas flandina.
Skaneet lara-bungas flani,
Skaneet wisa Turzijā,
Lai juhs druhme tumschli swari
Wina firdis leedinga.

Trihzeet, trihzeet Turku wihri
Breefsch Kreewijas sohbineem,
Lee ir afi, spohschli tihri
Galmas schekels jums warmahseen.
Urah! sveiki lara-wihri,
Urah! satram wadonam.
Plewnas llintis loi stan flani
„Urah Kreewu Reisaram!!

Stuhla Jahnis.

Sina pahre ussaukteem Nigā.

Jehkaba-basnizā: grahmatu sebjelu mestars Albert Rudolf Minuth ar Alwini Elfi Amaliju Sofiju Rosenthal, dsm. Eg-hold. Klempneri mestars Otto Rudolf Hermann Schwedler ar Henrietti Augusti Hausmann, dsm. Koepke. Utslehgū kalejs Johann Andermann ar Katarinhā Leitmann.

Pehtera- un Dohmes-basnizā: teknikers Johann Christian Robert Adler ar Malvini Scharloti Krause. Andeles komis Karl August Frisk ar Annu Sofiju Reeksting (Nussberg).

Gertrudes-basnizā: bahnmeistara palihgs Johann Waitting ar Annu Katarinhā Dreslavski. Kurpineelu sellis Georg Gottfried Gläser ar Scharloti Selmu Karolini Gläser. Dahsneels Salob Strämis ar Katarinhā Scharloti Dorotē Müller.

Iesus-basnizā: kredites beedribas ministralis Peter Kausing ar Juhi Nieding. Mahjas ihpaschneels Jahnis Sakne ar Ehsī Plan. Strahneels Sanders Balonow ar Leeni Slava. Bekeru sellis Wilhelm Johann Karl Konradi ar Henrietti Adelheidī Katarinhā Hassenbach.

Jahau-basnizā: tischlers Pahwul Wehver ar Emilija Wissmann. Strahneels Jahnis Kirschbaum (Kirschbaum) ar Amaliju Jansohn. Wihlu zirjeis Georg Friedrich Anting ar Mariju Sauli. Gimermanis Johann Filip ar Wilhelmini Elisabeti Smilga. Stradneels Johann Gottfried Dange ar Ehsī Stein. Rutscheris Karl Stradde ar Katarinhā Kaslapin (paše Kaslauskis). Anterneels Karl Mikel Ohsolin ar Juliani Margreetu Spilshewski. Gimermanis Andreas Balohd ar Madi Swille.

Katolu-draubē: Martin Ferdinand Beelovost ar Margreetu Heleni Krafting.

Mahj. weesa lasitojeem un drangeem par sinn.

Lai Mahjas weesa ijjuhfchana waretu pehz lahtas un bes kamechanas notiht, tad luhdū apstelletajus, lai per laifa man usdod favu wahdon un dshibes-veetu.

Mahjas weesa apstelletchanas teek preti nemtas Nigā, manā drukatawā un grahmatu-bohde pez Behiera basnizā; Behierburgas Ahr-Nigā Kallu-cēla № 18 Winkmanis L. palambari Martinsona namā un Gichwald L. vihnuhst pez leela pumpja; Bahrengauwan pez Stabuči L. pret Holma L. fabrik. Tad wehl zitas pilseftiās apstelletchanas preti nems, prohti: Zehfis: kohmanis Peteron L. Walmerā: G. G. Trez L. favā grahmatu bohde; Wallā: Rudolff L. favā grahmatu bohde; Bez-waine: G. Kreitenberg L. favā grahmatu bohde; Selgawā: J. Schablow-sky L. favā grahmatu bohde; G. Ulfsche L. favā bohde un G. Slesack L. favā grahmatu un bilschi drukatawā pez turgus platfha; Lalfs: kohmanis Simsen L. Jaunjelgawā: Adolf Schwabe L. favā grahmatu bohde; un tad Bauskā: Goerke L. favā apieeli.

Ernst Plates,

Mahjas weesa apgahdatajs un redaktors.

Dahwanas preefch flimeem un eewainoteem

lareiweem

fanehma zaur J. David L. no teatera ikrahdischanas Bilsere 16 rubli; ar renakeem kohpā 152 rubl. 57 kap.

Ernst Plates,

Mahjas weesa ihpaschneels un redaktors.

Gewehrojams.

Tai sīc no Mahitan dravses isgahjuschi numura runajohi pahre to jauno grahmatuu „Debesi maiise“ ir nerktiga zena premieta: grahmatina nemakst 30, bet 35 kap.

Republikija.

Lihds 2. Decembe pez Nigā atmahlusdi 3532 fugi un aigahjusdi 3530 fugi.

Abilbedamus redaktors Ernst Plates.

Sludināšanās.

Sludinājums.

No Vidzemes hofgerichtes teesas iohp zaur scho Sludinātis, ka tee tani pee schihs teesas galā wedāmā konfurses leita to nomiruschā Kaugeres muīschas kihlihpachaneela, bījušcha draudses-teesas lunga Gustav baron Kriūnen tee apalschā mineti, ta Rigaas tamoshanas jekrečka, tūlētērātā Döler von Schröder mantibas atslahējam no ta nomiruschā Gustav baron Kriūnen par vohlas kihli (atalogu) ierohi un no ta mineta Döler von Schröder jēcēti nokohti, bes wahroda falkhanas (in blanco) jēcēreti tācētri kihli parahdu rafsi (obligaciones) kāris 5 proz., prohti: 1) tas no Rāhel Ohol un Dahve Lelding tani 23. Oktober 1865. g. dohts, tani 18. Dezember 1869 sem № 388 us to Kaugeres muīschas Kalna Ķemming mahju ingrofererhets, bes wahroda falkhanas jēcērechts parahdu rafsi, leels 600. rbt. f. 2) tas no Jāns Ohol un Mahrz Bergmann tani 23. Oktober 1869. g. № 440 us to Kaugeres muīschas Kalmering mahju ingrofererhets, bes wahroda falkhanas jēcērechts parahdu rafsi, leels 310 rbt. f. 3) tas no Jakob Müller tani 16. Janvar 1865. g. dohts, tani 24. Mai 1871. g. sem № 918 us Mohajna pils muīschas Kahlēlina mahju ingrofererhets, bes wahroda falkhanas jēcērechts im pehj notiļščas veenās datas nomalāshanas weli 560 rbt. f. leels parahdu rafsi. 4) tas no Jakob Müller tani 16. Janvar 1865. g. dohts, tani 24. Mai 1871. g. sem № 919 us Mohajna pils muīschas Kahlēlina mahju ingrofererhets, bes wahroda falkhanas jēcērechts parahdu rafsi, leels 500 rbt. f. un prohti kāris no teem tācērem angīšā minetiem parahdu rafsteem ierohi līdz ar teem turklāt pedeरigeem augsteeem pēc schihs hofgerichtes-teesas tani 9. Janvar 1878. g. pahrohītājēmi taps ar to noteikšām pahrohīhi, ta pūse no tāhs pahrohītās jumta tubīn, bet ta oħra pūse weħlaħais astonu deenu laikā no tāhs deenas reħxim, tad ta pahrohītāħana ir notikta, ja negrib to jaw cemaksu pust saudēt, skaidra naudā pēc schihs hofgerichtes teesas cemaksāt un war iohs minnus parahdarakħus tāchihs teesas tanzelejā estatisti.

Rigaas pils, tani 25. November 1877.

Widzemes hofgerichtes teesas wahroda:
President: A. v. Sivers.
(S. W.) Ultimā: Ch. Nienher.
Par tukšo summa ristigumu galvo Bähr.

Zeribas beedriba.

Swehdeen, tāi 4. Dezember pulsten 4 pehj pusemas, advokats F. Weinbergs iurhā Zeribas beedrija preelflaħħanu par jaunem višeħtaslikumem.

Ohol-muīschas

walſts-ſſriħwera weeta

nahs tani 6. Februar 1878 waħi. Kas scho weeta gribetu uxaent, tāi pectizabs 27. Dezember fħ. g. Oholmuīschas walſtemahja (Keppalna bañiżas deaudi) pēc apalschā rafsiha walſis weza.

Oholmuīschas, tani 18. November 1877.

Walſis-weza: P. Salling.

Malfas-zirteji

atħod Samiņa muīschā (Krimuldas dr.) jaun muīschas walſħanu ya wiċċu seemu darbu.

3

Latwiešu draugu beedribas
loħellus us gada sapulzi Čelgawā 7. Dezember
fħ. g. museumā, pulsten 10½ no riħta fahlanu,
ja-aiżina A. Bielenstein,
Latv. dr. beedr. presid.

Semkohpji,

Iureni patiktohs laħdu Rigaas tivvumā pēc Birkens
jela aktroħoħsħa jaun-usbuhwetu d'sħekkli līdz ar
wejn iubħraw. Jenes rentek, tāi tħalli pectizabs Pe-
terburgas Uhr-Riga, Bañiż-velā Nr. 39, sejtā. 2

No zensures atiweħleħis. Riga, 2. Dezember 1877.

Direħihs un dabujans pēc bil-hanu un graħmatu-diskutata Ernst Piatas, Riga, pēc Leħlera bañiżas.

No pietejas atiweħleħis.

Kejsara Aleksandera I.

100. g. d'simħanās deenas īswieħħana Rigaas Latwiešu beedribā.

I. nodaka.

Piessdeena, pulsten 1 ierohi runa no St. Thompon t.

II. nodaka.

Wakarā pulsten 9 goħda-maltite ar runahm, d'seħ-
ħanu im muſlu.

Preeshħmeħħana: Preeskħu-piessdeena ee-iesħħana par
welti. Par pedaħiħanu pēc goħda-maltites jaħrafha
Wakarā iuseħħana u galixeru mafsa 20 kap.

Swehku komiteja.

Kejsara Aleksandera I.

100. gadigo d'simħanās-deenu īswieħħihs 12. Dezem-
ber fħ. g. Ruhħen-Ternijsas malfies-namā ar

teateri

weefigu wakarū

pēc labas muiskas, pēc labu farġanam krużtam.
Saklums pulski 5 pehj piessdeena.

Iſ-seemaß-sweħħfeem

lo daxxinah, pēħħawha J. C. C. Kajetina grā-
ħmati pahroħoħtawa, Teatru-Rigaas leelajā Saklum-
elā № 4.

Janno druki bixbeles im pusbibbeles, labo druki
disee/mi-grahmatas, wiċċadas spredju graħma-
tas un wiċċi wiċċadas jaunku siħħiha ut derigas jaġi-
weeħħibas-grahmatas.

Dabju no jauna
dabas-melħnas sproħġainas

Krimas aitū-ahdas

preħsħi kloħoleem un apakolleħm, tħixwlniż-
aditus samolus, tħixwlniż-ħojs samolus, tħix-
wlniż-ħojs flanejx trekkus, tā-ari
paċċi, flanej, hoju un zitħas oħderejx drahnas.

V. Verchendorff,
Kalku-un Saklum-ali fuhr Nr. 13.

20 rbt. pateizibas

tam, kas pēc Weetalmas mafsa-walidħanā (Beħfu
frejje) novvhd beħru kieni, pateelu ar baltu kieni
pejer, kien pēc frejko pusti, 3 nagħi līħihs weħiħeem
balti, 8. għad, 80 rbt. weħtieq, līħihs ar kis-faħbi
pēhrveteen waħżeem, kas 23. Nov. wakarā pēc We-
ħebbalgas bañiżas troħga waqt aissħieħi, waqt
no sagħa.

Tas jaunkalais stahħiġ, kas tagħad ir-
dabujans wiċċas graħmatu-boħdés, ir-

Wenezijs afins-nakts

jeb:

galeħru weħrġs Marino Marinelli.

Isħetru b- sehjumōs.

Beesha wakħi mafsa 3 rbt. 20 kap.

3

Schi graħmata ir- kahħas 960 kap. puress leela.

Tam, kas scho stahħiġ gribetu few eegħiħda, bet taħħafu d'sħekħwodams tur newar
dabuħi, es pexfu pax-pasti, tad man 3 rbt. eesfuha ar rikħiġi u sħodħi, sur lai
fuħta. Ar plahnu wakħi to par-welti pexfu. Preħsħi tagħadjeem garreem seemus
waħareem minn buħihs par jaunku laika-kawefi.

No Tautas-bibliotekas ir-jew isħażijs Nr. 13: Laupitaju wirħneek
Maldonado. Mafsa 30 kap. un dabujans ġelgawā pēc

3. Schablowits.

Te flakt pexi kums ar Sludināschana.

Rigaas Latw. teateris.

(Rigaas Latw. beedr. namā)

Swehdeen, 4. Dezember 1877.

Premu reiħi:

Wezais muiskants un wina kohris.
Karakteru-luga ar d'eedaħha, 5 nodakas, latw.
no Martin Graubind jun. Muiski no waħra kien
komponisteem.

1. nodaka: Goħoq wiħrs un iſ-ſħekħis. 2. nodaka:
Divi emblejjeħsus weżi. 3. nodaka: Uſbruxxha,
jeb: Bahrsteigia miħlejha. 4. nodaka: Schķirħanahs
no miħkeem. 5. nodaka: Uħtrupi, jeb: Titumi iż-żware.
Teatara komiteja.

Weesħbas wakars

ar d'seħħasħanu un danzofħanu

Burtneeku pagasta namā

26. Dezember fħ. g. no pulski 5 wakarā tilik iſ-riehħihs
no „Beverina beedribas.“

Jonatana beedreibem

par finu, ka īswieħdeen tai 11. Dezember buħihs qini
għadha beidħama meħnesha wakħaħħana, un pēc tam
teek luuġi, kas fgi għadha malkħanaw nar pilti
nodewuschi, li ħihs 11. Dezember to ipsejħi.

Preħx-ħnezzija.

Swehdeen u 11. Dezember iſ-riehħihs

Rigaas Latw. labdar. beedribba
balli
seemas-sweħħiġi egħiex par labu preħsħi nabageem
beħnejem. Balle fahlfex pulsti 1/2; beigħiex 3.
Mafsa: beedreibem un fundseħħi 50 kap. nebedreibem
1 rubli.

Sludināschana.

Tai nafxi no 22. u 23. November ir- Laupitajna
muīschha it-tata issaqi jauns pējeti għadha
pelets ar melu strħu pahr muguri, 2 arċi,
ar- tiflu melu akti, kien pēc labo pusti, pat-
ħajnejn uagi bruksu ar- ċeċċu valiħi. Kas par-
ħo sħiegħi flaidras sinas warretu doħi, lai pectizabs
ir- Laupitajna pagasta-walidħanā, sur tas-
dabuħi.

15 rubli. pateizibas-algas.

Ir- ħarrar ari aktiħxs weens melihs sħiegħi.
Laupitajna, tāi 27. November 1877.
Pagasta wezakka Mr. Salliet.

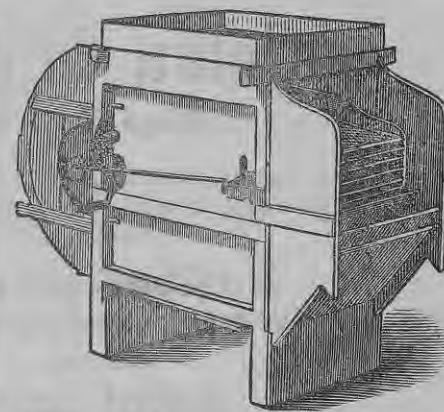
Portemanex ar nandu
ir- arras pagħiżiha nedekk u fannejn is-
Aħjar Riga Saklu- elā № 26 pēc 3. Oħsie.

Peelikums pee Mahjas weesa № 49, 3. Dezember 1877.

S l u d i n a f c h a n a s.

No	Widjenes komitejas riter-namā teek ar patēzību pahr fahdu tāblaku dāhwānu fāremfānu no 31. Oktobra fahlokt, kāvērehts:
1.	No Drobūšu muižas un muižas-tauidim: 2 pakās, 5 kreli, 5 palagi, 3 pahri zīmdu, 10 pahri vilnainu seku, 14 faički, 12 aju-faički, 10 mālestera-krustus, 68 vātshus kom-prefus, 2 trikstuhraimus latatus, 5 līzenu-pahr-welkāmbs, 8 dweelus, 48 pāfedāmuis latatus, 2 maišiņus šķarpījās.
2.	No Siguldas pagasta . . . . .
3.	No A. von Ebis-Bergshofs leelmahtes: 16 kreli, 12 pahrus vilnainu seku, 17 flanela seenamīhs (Leibbinden), 6 parka apšlekomīhs, 12 dweelus, šķarpīju prečējā ewainoteem un flīseem kāreiwoem.
4.	No Sahmu-falas dahmu-komitejas filius drehbūt galatūs, tas īver kāhdus 6 bir-lauus un 20 mahrž.
5.	Zaur Balmeeres mābzītāju 12 "
6.	Zaur Matīsschū mābzītāju 8 "
7.	No barona Ungerī Sternberg iš Baldones 10 "
8.	No G. von Pander leelmahtes 104 pahri vilnainu seku.
9.	No komišara Jānsfona iš Dū-bultiem no iſlīgāmānas pre-kāhdām suhdsības-leetāmī preečējā ewainotei kāreiwojā apšopīgānas, no Putnīna 3 ibt., Robert Willens 1 r., Johann Freij 1 r., Peter Dahlia 1 r. 6 "
10.	No Bez-Peebalgas žaur tū-reenes mahz. 5 "
11.	No G. Ē. par 1 no sala ū-vezā Dēssauer iſuhtrupoto kapeli.
12.	No Mēkes pagasta žaur tū-reenes mahz. 5 "
13.	Kollekte no kāhdas jautras Tri-dika deenes 5 "
14.	No grahā Dānieli-Nurmīš 100 "
15.	Zaur rahtskungu Berholz no Gertrudes bājnīcas-draudzes 14 " 20 "
16.	No grahēenes Emma Mellin 100 "
17.	No B. Schönbērg 15 "
18.	No A. M. (rehkināgānas wāina) 10 "
19.	No Sūntaschū draudzes žaur tū-reenes mahz. 8 "
20.	No Sahmu-falas dahmu-komitejas 3 kāstes ar gulta-drehbēhām un faičīleem un vilnaināmām brahnām.
21.	No Jaun-Peebalgas draudzes mābzītāja 44 pahri vilnainu seku un kapeli, 80 pahri vilnainu vīrlāineku un duh-raino zīmdu, 1 pahri vilnainu bīschu, 14 vlektīs vilnainās drahnās, 1 pohdu wēzu līna-drahni.
22.	Zaur v. Stein lungu iš Iſch-biles draudzes 64 "
23.	No Baifchālīna un Horstenhof muižāmīham . . . . . 25 r.
	No Rāunas Jaunāmīhs muižas . . . . . 17 "
	No Rāunas . . . 1 aitu-ādu kāsfīks, No Rāunas pilsm. un Baifchālīna pagasteem 50 pahru vilnainu zīmdu, 4 pahri seku un no Rāunas pilsm. uſrauga 7 mahrž. šķarpījās.
24.	No draudzes-teechnīcā B. Ed-ard fundes no 15 pagasteem L. Beļfu aprīala:
	1) Beļfu pišs, 2) Araschū,
	3) Kāhla m., 4) Dahna m.,
	5) Jūrīga m., 6) Spahres m.

- 7) Menzehnes m., 8) Dublin-
 flas m., 9) Lentschu m., 10)
 Weismana m., 11) Drobush m.
 12) Ramozfas, 13) Schu-
 mahz m., 14) Meijer m.,
 15) Strikkes m.
 weſchu un ſaiſchkuſ:
 80 palagus, 3 ſifenu-pchr-
 wellamohs, 10 ſifenu tulires,
 70 bweelus, 20 treflus, 10
 pahru ſeku, 13 pahru zimdu,
 760 komprefu, 3 wilnainas
 bandashas, 1 pahri liffchu,
 48 trißfluſhaina ſakarus.
 25. Štaidra ceneris dana no tähz
 25. November ſch. g. Umat-
 neefu-beedribä iſeikotahs kon-
 zertes 751 rbt. 35 I.
 26. Zaur J. Dünser no Selsa-
 was muſiſhäs-kaudim . . . 35 " —
 Kōhpā 1212 r. 40 £.
 ar agralt kweiteeretahm ſumahm 16637 rbt. 26 kap.
 Rigā riter-namā, 29. November 1877.
 Bidsenes ſomitejas preefch ewainoto un ſlimo la-
 renu kōhpchanas währig:
 residenceedams landräths Richard baron Wolff.

Tihrischanas maschines

wifðs leelumōs vahrodohd var wiflehtalashm zenahm

F. W. Graham,

Riga, Nikolai-eelä blakus Strehlnesku dahrsam.

Misina besmeri

no ikweena eefweruma un wegalahnt un swatigahm fahrtahm.

ar augstas Kaisara valdischanas un Rigas rahtes stempeli
aydrohshinati,

tandest geldige preeskch andelmaateem, kuytscheem, mahjaahm un fainmeesibahm, teel neween pahrdvhi, bet aridjan ilweenam besmeram tas virjeza wahrods par welti wifsu ussits un weena pee Ernst Plates lunga druketa preeskch 1878 geldiga Widsemes laika-grahmata llahti dahvinata tai

weeneteesiga, wiſu-wezakà un gruntigà

J.

Redlich

English magazine.

„Baltijas Senkopis“

jawu 4. gada-gahjumu issahiboms **isnahks** ari 1878. g., kā libds schim, un nesihis ne-
ween **sinas** no **kara-laukeem**, ahr- un eefschfemehut, **rakstus** un **mahzibas**
is **wifabm** **sadsihwes** **urodasabm**, bet ari il nevelas

Bildes no sara-laufeem un zitus nobildejumus,
ta la ari is uedelas

Peesikumu ar staßsteem, derigeem johkeem un bïsdehim.

Mäksa: a) ar peelikumu: par gadu 3 rub. — lap., par $\frac{1}{2}$ g. 1 rub. 60 lap.
par pastu: " " 3 " 60 " " $\frac{1}{2}$ " 1 " 90 "

b) bes peclituna: " " 2 " — " " $\frac{1}{2}$ " 1 " 10 "
par pastu: " " 2 " 60 " " $\frac{1}{2}$ " 1 " 40 "

U 10 u weenu adrest apstelletem exempl. weens brihwelsemplars. Nedakjasa
adrese: Tselgawā, Katolu eelā, 2. Bes tam war apstelleth: Niga: Schilling
(senat br. Busch), Kapteina un Lujawa t. t. grahmatu bohdēs un pee kohymana
Verchendorff, pilss. Kalku eelā, Nr. 13, Leepaja pee Ustima t. Tselgawā lä līhd schim.

Wisās schinis weetās war dabuht Peelikuma prohwes numurus. 3

G. Mathers.

"Baltijas Sinfonija" išveivejus un rebaikors.

Paul Stahlberga Hutu = un zepure = magasshne gatawni faschofu lehgeris

Riga Schuhm-eelā Nr. 15,

peedahwa

mufes, faschofu-frahgas, kallu-apleekamohs (folkehruus) no zaunes, skona, schupahm, luhsha,
apofuma, grebes putna, lenguruh, bisama, kanines, Astrakanes, wissaunakahs spalvou-un pehr-
tiku-mufes u. t. pr., wifleelaka iswelle.

Faschof = zepures

preesch fungem no bebra, Karakal, barankina, Franzschu
Kanina.

Faschof = zimduš

no Schmeeschu-ahdas un bukkina preesch fungem, dahmahn
un behrneem, kā ari baschlikus.

S n e e g a : g a l o s c h a s ,
filza = un faschof-sahbakus, filza-lurpes ar filza-un ahdas-sohlehn preesch
fungem, dahmahn un behrneem. Geleekamahs-sohles daschadas sortes.

Vilnigi sehnu-uswalfi.

Gari watereti un nevateereti paletoti, uswalfi no beesahm stiprahm
drahnahm, pee laba darba preesch ta wezung no 2 lihs 16 gadeem,
jaks=uswallas un schaketes.

Paletotus preesch mitenehm

no 2 gadeem sahtotees; ari preesch jaunahm dahmahn.

Barankina-drahnas, Astrakanu, plihschu preesch paletoleem un besazehm, faschofu-
besajes un schwau ohlellim.

Jaks=swahrkus fungem, tapat peedahwaju jaks=westes, jaks=zepures
un jaks=mufes.

J. Jaksch un beedris, Riga

blakus rachtus scham,

peedahwa leelā iswelle tikai ihsti labu un kreetnu prezī par ihsti lehtahm bei nenodinge-
jamahm zenahm

I e e l u m à u u m a ñ u m a

seenas- un galda pulkstenus, apfudrabortus, fudraba un sella fabatas-pulkste-
nus, tehrauba, baltmetalu, jaunselta, fudraba un sella pulkstenu-kehdes un atflehdinias,

b a s n i z a s k r o h a a - s u k f u r u s ,

p e t r o l e u m u n ,

rohkas-, pakaramaha-, galda- un seenas-lampas, statu- un webja-laternes,
zilinderus un dakti,

ahrseimes sajanfa- un porzelana- prezēs, glahschu-leetas
wihas sortes,

laķeeretus tehjbretus un maises-kuriujus, tehj-mashines un galda nascus
un dakschinas, un usnemohs

1
iſlahpiht wiſadus pulkstenus par wiflehtahm zenahm pee itin stipra un glihta darba.

B a l s a m s

pret matu-iskrishani un galwas-ahdas plauksahm,
no daschein absteht pahrbaudists un par labu at-
ratis lihsellis, ir dabujams pee

A. D. Werbigki,
Rungu-eelā № 10.

Dimi darba-srigi

ir pahrodydamu Nikolai-eelā № 22 b. un tohs war
itdeenas turpat apstatīt.

Dījsch a

ratu-lohki,

ta ari dafchadi ohsha-kohli ir dabujami Duntes

Pides mahsa.

P. Renha wihnu - pagrabs

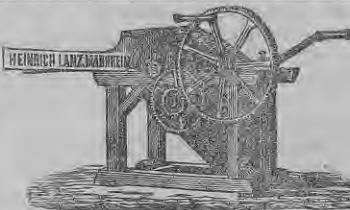
Peterb. Ahr-Rigā Osruawu-
eelā Nr. 39

peedahwa wifas sortes wihnu, rumu, tonjalu,
porteri u. t. pr. par wiflehtahm zenahm un ap-
fohla laipnu apdeeneschanu.

Bleka-Frahmis
daschadobs lelumobs tura weenunehr us lehgera un
peedahwa par wiflehtahm zenahm Th. Hoog, leela
Sirk-eelā Nr. 19.

Z e h f i s .

Leepas-muischias kantoris pee scena-turgus peedahwa
fameem andeles draugeem
bairišči-alu par 8 rbt. 50 kap. marzu.
kwoeschn-aia " 6 " — " "
yudeku-alu " 5 " — " "
spirtu 80 proz. siapr. " — " 76 " stohp.
brandwihnu " — " 38 " "
wihnu un scheltinus, limonades, selleri- un
soda-nhdenus, etiši un petroleunu par Rigaž ze-
neem, tapat ari prišu raugu.

Kušamas-mashines

ar rohkahm un sirk-spehku omenas

Heinrich Lanz fabrika Mannheimē.

Fabrikis ir lihs 1876. gaba beigahm pahrdewis

— 54,972 mashines —

kas wiflabala peerahofschana, ka schihs mashines
ir lohti teizomas.

Wenigais krahjums Riga

pee

J. W. Grahmann,
Nikolai-eelā blakus Sirehneely dahrjan.

Jaima mahja

ir sem labiem nolihumeem pahrdohdama. Klajta-
kas sīras Vast. Ahr-Rigā Gehemanu-eelā № 5 b
pee Blaht.

Isrenteſchana.

Weniu pušmušku isrente Salaepils muischias
pahrdohdiba.

Rotenberg a muiščā, Walmeeres krejē un
Umurgas draudses, no Jurgem 1878, tschetras sem-
neelu mahjas pahrdohdanas jeb isrentejas.
Klajtakas sīras turpat pee muischias waldischanas.

M u i ſ c h a

ar weenu pušmušku un weenu frogu, 14 werstes
no Walmeeres un Zefsum, ir

uj 34 gadi isrentejamā.

Nentetaji, kam 2,000 rbt. preesch tāhs weetas us-
nemšchanas, lai pectizahs pee muiščas waldischanas
Breschumitschi [Walmo]-

Weela ir bes teischanas laba. Adrese pr. Wenden.

Isrenteſchana.

Leek isdohtas 200 puhraveetas, — 50 puhrav-
plarvu, tīkumit un ganibū. Klahtakas sīras 16 wer-
stes no Rigaž us Lubahnes leelszeta Ulbrata muiščā.

Peelikums pee Mahjas weesa № 49, 3. Dezember 1877.

Brabantse rohse.

(Skates Nr. 48. Belgum)

„Sirdsmihlais draugs,” fazijsa Hildegunde winai preefchā, „Juhs gan laikam us manim buhfeet dušmojuschees, kad es walat wakarā norunataa weetā pee jums dahrā ne-atnahju, lai gan tām lījehm, kuras es ap pufdeenu pee sawam kruhtim nesaju, waijadseja buht par norunaschanas sīhni, ka es juhsu wehleschanahs gribu preevildiht. Bet es newareju norunataa stundā no herzoga prohjam tilt, jo wina ne-ustizigahs azis mani neweeni minuti ne-atslahja. Bet es newaru ilgaki fcho wahrgu dīshwochhanu vanest; jo mihlestiba us jums ir stipraka manas kruhtis, nela zita faut kahda juſchana, es ejmu gatawa, lihds ar jums behgt! Es finu, ka fchēkřchanahs no jums buhlu man gruhtaka, kā nahwe, un kad juhsu firdi, juhsu rohkas, lai juhs ari mani kur aistwestu, ihstu meeru un mihlestibū attastu... Tad gaideet mani rihtivakara ap pufnakti pee masojeem wahrtineem ar diwi ahtreem sirgeen. Schoreis lai notiku, kas notildams, juhs mani teefcham par weli negaidsfeet, un kad rihts aufihs, tad buhs jaw mums ahs muguras tāhu Bairijas rohbeschās. Dīshwojat weseli, ar mut' un firdi ūweizina juhs Marija.”

„Marija?” prasijsa Hadwiga. „Ko tad kas wahrdi fchē apfihme? Lewi jaw fanz Hildegundi.”

„Marija Hildegunde,” atbildeja pilskundse ahtri elspodama, „tā es ejmu kristi, un manas mihlaikais fauz mani arweenu ar to pirmo wahrdi, tadehi —” wina stohmijahs weenu azumirki un tad perlika ahtri „tadeht, ka tas winam labaki patihloht.”

Hadwiga nelahpas leekas runas wairs nerunaja, wina parstija pogehretu wahrdi wehstulei apakschā, un tad ismihja to pret Hildegundes rakstu. Hildegunde wehstuli fanehmuje un ardeewi teikdama ahtri no līohstera aishgahja.

Herzogs Ludwigs fehdeja sawā kambari tumschās dohmās nogrimis un Ansis Bentahls, kurejch ar wifadeem johkeem mehginaja tumschās dušmu padebeschus no sawa lunga peeres aishgahja, tad toomehr newareja un herzogs neweeni weenigu reisi nepasmejhahs. Te us reisi ar trihzedameem vīrksteema tika pee durwim llaudsinahs, un kad us herzoga pawhleschanu neris durvis otwehra, tad Hildegunde eenahža eefchā.

„Kahdas leetas deht juhs pee manim nahkat?” prasijsa herzogs, dušmigi us winas luhkodamees.

Us Hildegundes waigeem mainijahs fabrtums ar nahwes bahlumu, un ta rohla, ar kuru wina herzogam kahdu ar sihda pawedeenu apfeetu pergamenta nulli sneeda, drebeja kā apses lapa.

„Schō rakstu,” eefahla wina, azis us semi nolaiduse, „atradu es pehz molitites lihdsas grafa krehslam, un es turu to par sawu peenahkumu, winu juhsu rohla noboh.”

Herzogs kehra ahtri pehz ta pergamenta un to pawedeenu ahtri pahraudams eefahla lasiht.

„Waj es jums, skaita lundse, brihslu prasiht,” fazijsa Ansis us Hildegundi bīedri skatidamees, „kopebz juhs to tureet par sawu peenahkumu, schō rakstu, kurejch, kā manim leekahs, ir zitam rakstiks, manam grafsam Ludwikam atdoht?”

Us herzoga peeri dušmu ahdere valika ar weenu leelaka, kad winsch iohiaku losija, un pehdigi ar brefmigeem lahsteem

pergamentu us grihdu nosfweebams un trakās dušmās kahju pret semi fīsdams, tā ka sawu galdi un krehfli lihgojahs, winsch issauza: „Tad tatschu manas launās dohmas naw mani peewihlufchās. Mana, sawu peenahkumu cīsmitsdama seewa ir nodohmajuse lihds ar to wiheru aishgahja, kuru es ka weesi sawā mahjā usnehma... Bet fchē launumu es gribu brefmigi atreebt sawai ne-ustizigai seewai un winas mihlaikam; wineem abeem ir jamirs!”...

Winsch nogruhda Ansi, kurejch gribija ar kahdeem peenahdameem wahrdem winam zelā stahtees, gar semi, un isgahja ahrā. Ansis uszehla to pergamentu, un kad burtu pehz burta bija fabohkstereis, winsch gahja kluſeem un ahtreem sohleem us herzogenes kambari, bet kahds apbrunojees wihrs ar fchēju raidija winu no herzogenes durwim atpakal un teija winam, kad us herzoga pauehli, nedrihkoht neweens pee herzogenes ee-eet.

„Par wehli,” issauza behdigi neris, „nabaga skaita Marija, es newaru neka wairs tewim palihdscht, bet tatschu wiſu masak es gribu mehginaht, sawu draugu no famaitaschanas isglahbt.”

Schōhs wahrdus fazijs winsch krehja ūbina ahtrumā us dahrsu, kure winsch atzerejabs ne ūen grafsu redsejis, un un rīkti winsch fastava fchō gluschi tuwu pee vīls. Kahds skaita puissi weda patlaban weenu apfeglotu sirgu no stala, neris israhwa winam pawadu no rohlaum un weda tad ahtreem sohleem to sirgu grafsam pretim.

„Lezat feglös,” winsch grafsam ussauza, „un jahjat prohjam, tik ahtri zik tik sirga kahjas juhs war nest, zitadi juhsu dīshwiba stahw brefmās.”

Grās skatijahs brihnodamees nerra, no bailehm pahremtā gihni, no kura winsch ahtrakī nosfaheta, nela no wina, bes elpas isgruhsteem wahrdem, kad winam leela nelaime draud.

„Kas tad ir notizis?” winsch prasijsa. „Kopebz tad ir jabehg, kahdas brefmas tad manim draud?”

„Reprafat neko wairak, juhs esat pasuduschi, kad juhs wehl weenu minuti kawejatees,” issauza Ansis. „Ta tīchūfka Hildegunde ir wehstuli, kuru herzogene jums ir rakstijuse, atraduse un to herzogam nodewuse.”

„Ko, Marijas wehstuli, manim rakstiu!” grafs issauza, kahju no fegla kahpichta wilddams. „Tad wina warbuht manim ir rakstijuse wehstuli, gribedama nosfahloht to stingribu, ar ko wina manim pretim runadama wīfas manas jahahs zeribas gribija ispohtisti... Runo, Ansi, ko tu no tahs wehstules fini un kas tūc eefchā stahweja?”

„Desgan, nepadarat herzogu traiku,” fazijsa neris us vīli skatidamees. „Zēnijams lunga, stieðsetees un behgat, zitadi jums juhsu brihwiba, ir pat dīshwiba tīks aplauvita!”

„Ne,” grafs issauza zeeti, „es nebehgšchū! Lai nahk las nahldams, es gribu winai lihdsas stahweht, kad winai brefmas draud...“

„Tahs brefmas, kuras winai draud,” krita Ansis winam runā, „desmitkahrti wairojahs, kad juhs schē palezeet. Kad juhs negribeet behgt un sawu dīshwiba glahbt, kad dorait to tatschu winas deht. Juhs welzeet winu lihds ar fewi eefchā famaitaschanas, kad juhs wehl weenu brihdi schē palezeet.”

Grafs jaw palika schaubigē. „Tew, mihi kais Ansi, warbuht ir tafniba,” fazijsa winſch pehdigi un lehja seglōs, „warbuht ir labaki preefsch wīras, ka es herzogu wairs fchē ne-fateelu... Neſi winai manu sveizitafchanu un fakt wi-nai, lad wīna mani faulks, es winai pēe fahneem stahwe-fchu, un buhſchu gataws fawas afnis un dīshwibū preefsch wīnas upureht!”

Grafs jahja prohjam un Ansis noſtatijs ar flapjähm azim wīnam pakat. „Kai Deewē wīnu paſarga,” wīnsch teiza kluſu krustu mesdams, „lad wīnsch herzoga rohlās ne-ſticht! Es wīna miheļju un zeeniju; un wīnsch ari tas wee-nigais no wīseem ir bijis, kūſch ir atſinis, ka apakſch ſchihm neru drehbehm uſtiziga un gohdiga wīhra ſirds pulſt!”

Kamehr grafs no herzoga behðsa, pa to laiku Marija zelōs metahs, nemas nemanidama, lahds bresfmigs pehrlons pabt wīnas galvu ſawilkahs, ſawā weentuliga iſtabinā preefsch Peſtitaja bīldes... Us wīnas bahla gīhija bija debefchīgē meers, jo wīna bija grafa kahrdinaschanas, ar krahni ſchis wīnoi uſmazhahs, uſwarejuſe un wīnu tā otraidijufe, ka wīnsch newareja eedrohſchinatees nelad wairs ar wīnu taħdās runās eclaſtees. Wīna palika uſtiziga ſawam laulatam draugam.

Wīna bija ilgi preefsch Peſtitaja bīldes us zeleem gulejuſe wīnu luhgdoma, lai tas mēſtohs wīnai par palihgu un aif-stahwetaju, pret taħdu greħsigu miheſtib, ko wīna bija no agrakahm jaunibas deenahm vreelfch ſawa drauga liħds ſchim uſglabajufe. Wīna luħħsa tikt ilgi, kamehr faule bija nogah-jufe un wīnas iſtabinā tumfħas fahfa mēſtees, tad wīna pa-zehlahs un għażja us durwim, gribedama to preefſchistabā ga-didamu kambarumprawu fault, lai fwezes eedebfinatu wīnas fuđraba lukturi.

Bet jumprawas weetā nahja wīnai pretim diwi fulaixi ar piktu lahpahm roħla un wineem no pakafas lahds melnās brunās abbrunojees bruneneeks, ar leelas bruneneeku zepures noleezamu dſelses ſchirmi aiflaħtu għimmi un pageħreja bahrga balsi, lai Marija us herzoga pawehli eetohħt wīnam liħds.

Wīna ſtatijahs brihnodamees us fchō taħdu retu weħstnej un tad lepni atbildeja: „Ko tad ſchahda weħstis apfihnej un ko tad mans laulats draugs għib no manim?”

„Io juhs, zeenijama ga-ħaġa, no wīna paſcha d'sirdefet,” atbildeja taħda paſchā balsi bruneneeks, „nahzeet tikk tagad bes kaweschanas manim liħdsi, jo herzogs us jums gaida.”

No bailegahm dohmahm pahremta Marija għażja ar vu-fledamu ſirdi bruneneekam blaħam, laħpu nefejjeem no pakafas. Wīna tikk westa jaur gareem gaġgeem, pa trephem auffchā un alkaf semm, kamehr pehdigi bruneneeks pēe taħħadha dur-wim palika stahwoħt un trihs reijs veeklapoja. Wīnas tuħħat tikk no eelscheenes aħdaritas. Laħpu nefejji un bruneneeks goħja pakkanidamees alpaka, un bailegħem fohfhem taħpa Marija pahr fleegħni, kur drihs peħz tam durwix pakaf wīnas atkal aifſleħdsahs.

Ta' istaba bija ar melnu famtu iſſista, laħds meln's fanta griħdas fegħs bija par to pa-augustinato weetu istabas wiċċu pahrlaħts, us taħda ar melnu famtu pahrlaħta galda degħi diwax waħlu fweż-ze, preefsch laħdas Peſtitaja krusta bīldes, un wiċċu herzogam liħdsas, kūſch ar duſmig ſpigulodamahm azim us taħs eenahzejas ſtatijahs, stahweja laħds wiħra far-fanā meħtieki, ar ſpigulodamu soħbenu roħla.

„Waj tu paſħisti fchō weħstuli?” prafija ar tumfħu balsi herzogs Marijai, to pergamentu preefschā turedams.

Aħtri wīna pahrfatija taħs weħstules faturu, un ſawu wahru apakſchā eeraudsidama bresmig ċekk-imbavha.

„Mans kungs un laulat is-draugs!” wīna iſſauza drebedama. „Ne muħħam es ne-efmu ſchihis rindas rakstijuse.”

„Tu melo!” brehza herzogs. „Lawa pislundse atrada fchō weħstuli liħdsas pēe tawa miħlo taja krehħla, ar tawu wahru paraksttu.”

Marija nobahledama ſtatijahs ar plati aitweħħtahm azim us to bresmigo lapu. Wīnai prahli fahfa juxt ut wīna doħmaja laħdu burwibū ſawā preefschā redsoħt.

„Ta ir-welna williba,” fazijsa pehdigi Marija ſtoħmida mees, „mans laulats draugs, es ne-efmu ſchihis rindas rakstijuse un ne lad jaur wahcdeem jeb darbeem ſawu uſtizibu us te-wiñ aiftabru.”

„Tu weħl leedsees,” fazijsa herzogs, ar drebedamu roħlu krusta biddi no galda nemdams un wīnai preefschā turedams. „Tad swerhi pēe ſchi fweħta krusta, lad tu newainiga efi un tu grafsu nemihle.”

Marija nobahledama nolaha galwu, us ſchahdu pageħreſ-ħanu wīna tat-fchō newareja swerħreħt, lad wīna grafsu nemihle, lad wīnai weħl ſħini azumirkli bija ſirds deesgħi gruħti ar grafa miheſtibu ewainota; lai gan wīna għiex ar laiku to pamasam apfahpejt...

„Ne-uſtiziga, ſawu goħdu un peenahkumu aismirħdamma feewa,” ruħza herzoga pehrlona balsi, kūſch doħmaja wīnas kluſu zeſčħanā no wīnas willibu noſħaktis, „tagad tu ar ſawhom oſinim nomasgħi to traivikli, ar ko tu, ſawu ūewas goħdu un peenahkumu aismirħdamma, manu ſpigulodamu herzoga goħdu efi apgħani jufse!”

„Uſſlauſait mani, mans laulats draugs,” luħħsa Marija, preefsch ta, no du fmahm drehedama wīhra żelōs mesdamees, „es eſmu newainiga, es ne-efmu ſchō weħstuli rakstijuse! Sché wajhaga buht laħħdai fajlk-ħanai.”

Bet herzogs palika aukſis un neſajutig pret fheem paſchā wiſ-ſulekka ſirdi bailes iſtekellem apleejina ſħanas wahr-deem, wīnsch aktahpahs no taħs us zeleem guledħamas Marijas un tad us to wħru far-fanā meħtieki għiex ſa-ġiġi ar tumfħu balsi: „Bende, dari ſawu peenahkumu!”

Tanx paſchā azumirkli noſihejha bendes soħbens us wīnas kolli, un wīnas flaista galwa noriteja herzogam pēe taħħajm. Käi newainiga aitina, kura bresfmigħ ſawu magħo eeklu-wiſi un neħħa wairs pefitees nej-veħi; käi flaista roħsite, kura paſchā jausk seudu laikha no negantnekk roħħas, no sata laħha toħp norauta — ta' ſchi newainiga flaista Marija — jeb „Brabantes roħse” noſħħejha bes dīħwibas pēe ūtem. Herzogs käi apreibis ſtatijahs kahdus pahra azumirkus us wīnas bahlo liħki un tad streipulodams bahls käi naħwe no iſtabas isgħażja.

No ſchihis deenax naw neweens pats wairs redsejjs herzogu Ludwig kant lai paſmejamees, tumfħas doħmās klu fużeed-dams flaigħa wīnsch nemeerig i pa pils leelajahm fahleħm. Neds jałtsprekti, neds nerha iſweżiġe johki, neds ari fweħħi deenās starp weſseem rinki fneegħtis ſpigulodamis wħna bi-kieris newareja wairs wīna tumfħas flumigas doħmas aif-haidiħt. Wīna laulat is-draugsneweħha waħħad, un karrar ari f-ġojahs no keem laiseem peeminieħt, lad „Brabantes roħse” ſħini pilt bija par waldineezi un paweħletaju bijuſe. Likaħs

Ka starp pils eedsihwotajeem winas peemina ta bija issudufe, kā kad wina nekād nebuhtu winu starpā dsihwoujū.

Kad weenreis kahdā leelā fwehtku deenā, kurā herzogs, kad dam fawam angstam weefam fawā pilī leelu balli taisija, isspruka Ansfim, no wihsa eereibuschā prahā, tāhs neslaimigas herzogenes wahrs. Tas fwechais weefis fahla tohs see-weefchus, tas garās rindās gar galdeem sehdeja, winu flai-stuma deht flaweht, un to herzoga jaunako mahsu, pehz kuras wihsch bija nahjis prezeh, mehnēsim peelihdsinadams un tāhs zitos, kuras winai gar satru pusi sehdeja, swaigsnehm lihdsinadams, kuras apfahrt mehnēsi atrohdotees. Ansfis Bentahls, kuram duhschu wihsas jaw bija eesildijis, us wina wah-deem atbildeja: „Mehnēsis spihd gan ar patihlamu spohschmu, bet lamchr faule pee debesim spiguto, tilam wihsch ne-teek eewehrots. Kad herzogene Marija wehl fchē dsihwaja, tad nebija fchē neweenas, kura winas flai-stumam waretu blakam stahles. Kā mehnēsis un swaigsnes preelch faules, tā pasuda wihsas tāhs, kuras juhs tagad flawejet, preelch winas flai-stuma.“

Breefmihi duhsiga eekleegschana hās atskaneja no herzoga luhpahm, kad wihsch dsihdeja schohs wahrdus, un putodams no duhsahm wihsch fweeda fawu schkehpu us runataju. Bet wina drebedamas rohlas deht fweedeens netrahpija wihsawu mehrki un nerra weetā eestrehja schkehps winam bla-kam seheddamai Hildegundei taisni kruhtis. Eekleegdamees un no asinim paherpluhsta wina nokrita pee semes un isbaitu pilns herzogs uslehza augscham, un pahrliezhās pahr winu. „Peedohdeet man,“ wihsch luhds, „ta bija breefmihi wil-schana hās, ne wihs juhs manam schkehpm waijadseja trah-piht, bet tur to nelaunigo, kuras eedrohfschinajahs manas ne-ustizigahs feewas wahrdu fcheit pee galda peemineht.“

Ar pehdejeem spēhleem pazeahlabs Hildegunde sehdus un winas azis bija launas firbs apfmaschana mohlas redsamas. „Manim ir notizis pehz taisnibas,“ wina fazija stohmidamees, „kad juhsu schkehps manas kruhtis ir trahpijs. Es eemu juhsu feewu wiltigi apfuhdsejuse, ne wihs wina, bet es biju wainiga pee tāhs wehstules, kuru es kā winas ne-ustizigahs peerahdshana jums peenesu...“ Es miheju grāsu un gribēju kadeht herzogenei atreebtees, kad wihsch winas deht mani nizlnaja.“

Herzoga azis bija breefmihi duhsas manamas, ar spēhli-gu rohlu rahwa wihsch mirdamo Hildegundi augscham. „Tu es manu feewu wiltigi apfuhdsejuse!“ wihsch issauza breef-mihi duhsas. „Runa, tew waijaga manim atbildi doht kad ari man tawa dwehsele no elles buhtu jaſauz atpatal, kā tad bija ar to wehstuli?“

„Pee muhschibas wahrteem es wairs nemeloju,“ Hildegunde fazija, „toreis juhs eemu peewihluje, juhsu feewa naw to wehstuli rakstijuse...“ Wina gribēja wehl ko peelik, bet asinistraume fahla no winas mutes freet un wina nokrita bes dsihwibas pee semes...“

No schahs stundas herzogs fahla firgt ruhltā noschehlo-schana un pahrmeschana, un jo deenas jo wairak nogrima dsihā gruhtfiribā. Par fawas newainigi noteefatas feewas nahwes noschehloschana wihsch usbuhsweja wehlu to Zisterzinseru klohstert un lika tur ikdeenas winai par peemiku mischās lasht.

Grāss Baumburg bija drihs pehz flai-stahs Marijas nah-

wes, tanī fajukschana, tas ioreis pa pastarpu waldischana laiku atgadijās, zaur kahda negantneka rohlu fawu nahwi atrabis.

Laiweeschu walodā tulkojis

J. Behrsinfch.

Gohdiga atreebshana.

Pruhschu Lehninsch, Friedrikis Leelais, bija 1745. ga-dā Schlesiju ohtu reis eklatojis. — Kad kahds jaunu mahju jeb dahsu eemanto, par kura peedeeumu papreelch ar kaimi-nu prozeji weda, tad wihsch eesahkumā aiskar lohgs, kuri us kaimina fehtas-pusi, taisa dahsa shohgu angstaku un behrneem aisseeds, us kaimina mahju eet un no tureenes kahdu augli nest. Tā ari Schlesijas Lehninsch darija, un aisseedsa fawem jauneem behrneem prezī un dsihwibas usturu no tuvos Sakschu un Beemeru semes pahr rohbeschū west. Ta bija wina darijhana, bet palkausiht buhtu winu bijuse.

Bet aisseegtee augli bija ahresene lehtaki un zaue konter-bantes andeli wareja leelas sumas winneht. Lehninsch, kuresch zilwelus labi pasina, dohmoja: tas neko nepalihds; klufee rohbeschā kalni to nefpehi, tew waijaga kahdu nostahdiht, lam diwi aščas ozis, — un tā tad wihsch eezechla rohbeschā gehgerus, kuri us teem, tas pahr rohbeschū kaut ko tihlo pahriwest, jakti tureja.

Zai wini buhtu dashu lehruschi, bet kad nabaga Wendlers gandrihs tas pirmais bija, ir gan janoschchlo. Schis Wendlers bija vahrtizis wihses, winam peedereja kahda semneku muischā. Wina mahsa bija tuvu pee rohbeschā Sakschu se-mē apprezeta, pee fchihz wihsch tagad mēleja fawu patweh-rumu, jo pehrlons wehlā rūdeni wina schluhni eespehre un un uguns wihsu bagatu labibas fawahlamu aprihja.

„Schwahger,“ wihsch teiza, „Tew waijaga man ar maijēs labi palihdscht; fehllu preelch nahkofcha gada es pats pirk-fchu!“ Wina schwahgers ne til ween lubgto labibu dewa, bet ratus ari peelrahwa ar schlukeem, wina mahsa dewa lihds jaunu wilainu drahnu un zitu ko preelch schwahgereeves un winas behrneem, jo schogad taischū nauda preelch seemas apgehrba truhla un abi teiza: „Brauz ar Dēru, brahl, un wed Tewim wehl wairal!“

Wendlers brauza un dohmoja: tas tew us rateem, ir wini tewim schlukschū un — schluksotam sīrgam sohbs ne-flatahs; winam buhlu waijadsejs fazht, jo labiba nedīj ta tihralā un drahna ta smalkā; bet wihsch pateizahs un fazija: „Par schluksotu sīrgu naw nohma jomalsā! Stohbeschā gehgeri un mūtneekt!“ wihsch peelika klast, „bes tam wehl buhs schodeen gada-tīrgū un tu winus ne mahjās ne-atradisi!“ tā wihsch brauza kahdu fahnu zelu, jo nohmas namu negribeja redseht.

Bet us gehgeri Hermanni wareja lehninsch palaiesteess, wihsch nebija wihs gada-tīrgū, bet abtrak us fahnu zekeem atrohdams, tā tad wihsch ari schoreis Wendleri fagaaidija. Gandrihs wihsch schluksotas leetas bija aisseegta preze, nekahda luhschana nepalihdsjeja, suhrmans un rati tika apzeelinati.

(Turpmāk veigums.)

Grandi un feedi.

Tiziba, mihliba, zeriba.

Vaſaule bija breesmigi laiki. Kohdijahs, it kā daba buhtu us dumpi fāzehluſehs pret zilwezi. Uguni wemdami kalmi apfrahwa ar degoschu labwu lihgadamohs bruwu-laukus, se-mes trihzeſchana aprihja pilsfehtas un zeemus. Pahrpluhduſchus upes iſlausa fluhſchus un dambus, un iſpohſtija wiſu, kas ween preti gadijahs, aifnefa zilweku dſihwoſku un noſlihina ja wiņus paſchus. Schihs dabas brefmas pawairoja wehl zilweku traikums, kuxſch negantaki kā uguns un uhdens ſtarp Deewa labalo radibu plohfijahs. Tautas karaja weena pret ohtru un pa ſimteem tuhloſcheem zilweki tapa apkauti. Un kā ſtarp tautahm, ta ari ſtarp familiyahm walbijā naids, ſtaudiba, neſatilſchana, un latris tikai tihkoja, kā ohtram ſlahdeht. Deewa debefis bija aifniſtis, un rāhdijahs, kā zilwekeem no paſaules bija iſnihkt.

Lad apſcheliojahs tas Warengās un nodohmaja teem zaur nelaimi gruhti paſhbanditeem zilwekeem paſlihdseht. Wiſch fauza trihs no Sāweem engekeem, preelſch Sāwa trohna, un pawehleja teem, nolahpt pee zilwekeem, un teem paſlihdseht. Un debes wahrti atdarijahs, un tee trihs Deewa fulaini iſnohza un lidinajahs us ſemi. Bet tohs trihs engeļus ſauza: tiziba, mihliba, zeriba.

Wini atſneedſa ſemi. Papreetsch gahja tizibas engeļis, Deewa pauehli iſpildiht. Wifur, kur nelaime leelaka bija, gahja ſchis Deewa ſchelostibas wehſtnefis. Ak, wiņam bija gruhts darbs ja-iftara. Lihds iſſamifeſchanai noſlumus ſchus wiſch atrada nelaimigohs us ſawu dſihwoſku drupeem, kur wiņi nahwi, kas wineem weeniga atpeſiſchana likahs, gaidi-ja. Neweens warts negribeja ko dariht, jo wiſs lihds ſchim bija par welti bijis. Ko wiņi ſchodeen uſbuhwaja, aifnefa rihtā pluhdi job aprija ſeme. Bet tas tizibas engeļis pee-gahja pee wineem, un lad wiſch wiņus ar ſwehleem Deewa wahrdēem eedrofchinaja, wiņi ſtaufijahs, no eefahkuma maſak, bet jo ilgal' tas engeļis runaja, arween uſmanigaki. Na no wiņu ožim noſrīta kā ſwhai, wiņi famanijahs, ka wehl wiſs nebijā paſudis. Weeni ſahja atkal no jauna ſtrahdaht, ziti atſtahtja iſpohtito tehwiju, un melleja zitut weetas, kur apmeſtees. Bits zitu eedrofchinadamt, tee puhejahs, un drihs ſtahdijahs mahja blakus mahjai. Kohki atkal ſaloja, lihgadamees labibas lauki atkal apkahja ſemi, un preezīgas dſeeſmos ſeezingoja no atgredamahs laimes.

Nu us turceeni, kur brahlu-kari un dumpji plohfahs. Widū tojās brefmās nolaibahs miheſtibas engeļis, un ſahja ſawu ſwehlu darbu. Un wiſch darija brihnumus. Kuxi agraki ſawu ſtarpa naidojahs, ſneedsahs nu rohkas. Iſſlikahs wineem tak ehrnigi, ka wiņi til ilgi eenaidā bij dſihwojuſchi. Paſuda wiſa ſtaudiba, un illatris ohtram labprah ſwehleja to laimi, ko tam ſiktens veſchlihriſ. Wifur, kur agraki ne-meers plohfijees, tagad walbijā ſatilſchana, un latris puhejahs nelaimigahs pagahines atmlau iſdēhſt. Tas bija miheſtibas darbs. Nu wehl nahza zeribas engeļis. Nu zilweki atkal drihleſteja labalu nahkamibū gaidiht. Nu atkal labi eet, un pee ſchahm dohmahm nahza preeks un lihgfmiba zilweku ſirdis.

Tiziba, miheſtiba, zeriba — ſchē debefis-behrni ſawu darbu

darijuſchi, gribēja atkal tur atpakał greſtees, no kureenes tee bij nahkuſchi. Bet wiņi iſdīrda ta Kunga halsi, kura ſagi-ja: „Paleekat jo prohjam pee zilwekeem, juhs uſtizamee ſu-laini, kai wiņi war tizeht, miheht un zereht.” —

P. M.

Smeeklu ſtahtini.

Pee kahdas gohda maſtites, kur ari flawenais Wolters kahdt bija, tika ſpreests par paſaules wezumu.

Weſu ſtarpa iſzehlaſhs leels ſtrihds. Behdigī tee wiſi at-geesahs pee Wolter, kuxſch nekahdu dalibū ſtrihdi nenehma, un luhdja to ſawas dohmas iſſazih.

„Es dohmoju,” filoſoſs atbildeja, „ka paſaules lihdsinajahs wezai meitai, kura gauschi wehlaſhs puſcheem patiſt un tadeht ſlehp ſawus gadus.”

„Ko lai es daru, lai man tizehtu?” kahds wiſeem paſh-stams melis jautaja, kad pehz kahda melu ſtahtſta klausitaji to netizedami pakratija galwas.

„Sali, ka tu meloji,” kahds no kahdtbuhdameem atbildeja, „to wiſi tizehts.”

Leels ſchuhpa fazija kahda lepnā ballē, kur dauds weſu bija fanahkuſchi: „Updohmajeet, zik ehrnigi: es arweenu dſeru baltu wiħnu, bet mans deguns paleek deenu no deenas far-kanaks.

Kahdam wezam kareiwan tika ſautinā pee Waterloo's abas kahjas noſchautas.

„Tas wiſs ir tadeht,” wezis ruhza, kad to no ſautinā weetas aifsweda, „ka es meefu un dwehſeli katu rihtu Deewam atwehleju, bet kahjas nekad nepeemineju un nu tohs ari weſus rāhwa.”

C. K—s—k—s.

Gudra atbilde.

Kahds paſihtams nerris gribēja kahdu gohda wiħru zitu wiđu iſneroht, tapehz peegahja pee ta un lihdsas noſehdees us ſepures puſchli rāhdidams teiza: „Mihlaſ draugs, ſakeet man, ko gan ſchis puſchkeis noſihme?” Tas puſchkeis noſihme, ta ſchis atteiza, „ka nerrem katurieſ ſeſch jagreſch,” un to fazijis pažeblahs un aifgahja prohjam.

P. Br.

Mehneſs.

Mehneſtash ar bahlu waigu
Nakti ſawu zelu ſahl,
Wiſus, kas ſnausch meegu gaħedu,
Mihli wiſch apmekleht mahli.

Kliniſhu alas, buħbas dasħas,
Wiſus tawa gaifma ſed;

Dasħs ir taħħas ſemes malas,
Tomehr taru waigu reds.
Lai gan bahls tu eſi waigħa,
Beħbiġs tu mums iſlezzes,
Tomehr, kad tu naik ſtaiga,
Jauneem miħlfu tu iſrahdees.

Għażijs Balodd.

Atbildejha reda kahrs Ernst Blaſes.